ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам „Прафрух")

На 1 мес.	— 90 к.
3 мес.	2 р. 60 к.
6 мес.	5 р. —
12 мес.	9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

За радок нонп. пасьля тэксту—50 к., іншагароднія абвесткі—1 р. за радок. Пасярод тэксту—у два разы даражэй. Пры шматразовым друкаваньні—скідка. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. вадатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА" Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі

ТЭЛЕФОНЫ:

Рэдактар	10-74
Сакратар	6-19
Партсэктар	13-80
Сэктар інфармацыі	13-80
Начны рэдактар	6-42
Галоўная кантора	7-81
Аддзел падпіскі	7-81
» абвестак	7-81

СУБОТА, 23 жніўня 1930 г.

№ 196 (3794)

Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА МЕНСК, Савецкая, 63.

„ЦУДА" І САПРАЎДНАСЬЦЬ

«Агурковы сэзон» у польскім друку, як бы рукой зьняты. Жвава забегалі вечныя пёркі платных фашысцкіх пісак. Паліліся бурныя струмені атраманту. 10 год «цуда над Віслай» (так называе польская буржуазія адступленьне Чырвонай арміі ад Варшавы). Спаборнічаюць паміж сабой розныя групы польскіх фашыстых і сацыял - фашыстых у рахунках «гераізму».

— А «цуда» гэта заключаецца ўсяго толькі ў тым, што Чырвоная армія пасьля таго, як яна адважным гэраічным паходам падыйшла шчыльна да Варшавы — адступіла. Здаецца проста і ясна, што прычыны адступленьня Чырвонай арміі, не гаворачы аб некаторых стратэгічных памылках, маюць свае карэньні ў тым становішчы, якое стварылася на фронце і ва ўсёй краіне.

Мы вялі гэтую вайну, маючы ў тылу незакончаную грамадзянскую вайну і перш за ўсё барона Ўрангеля, які пад прыкрыцьцём Перакопу, працягваў свае разбойніцкія напады на тэрыторыю нашай краіны. Мы мелі разбураную гаспадарку ў выніку імпэрыялістычнай і грамадзянскай вайны. Чырвоная армія была змораны і стомлена доўгімі, гэраічнымі баямі, сыстэматычнай галадоўкай і г. д. У той-жа час войскі Пілсудзкага мелі за сабой варшаўскую крэпасьць і чыгунку. Польская буржуазія паставіла на ногі і ўзброіла значныя часьці польскага мяшчанства і дробна - буржуазнай інтэлігенцыі, ахопленай патрыятычным і шавіністычным шалам. Войскі Пілсудзкага мелі забясьпечаны тыл з боку Захаду ў разьбітай, растаптанай вэрсальскім трактатам Нямеччыне, яны мелі забясьпечаныя рэзэрвы амуніцыі і сродкаў з боку Антанты.

Вось у асноўным сутнасьць гэтага «цуда», якое ніколі цудам ня было, між іншым, як і наогул усе цуды. Мы маем лішні прыклад таго, як гінуўшыя клясы ў сьляпой роспачы, адчуваючы сваю поўную асуджанасьць, перад тварам сваёй пагібелі кідаюць зрокі да містыкі, да «цудаў».

Прайшло 10 год з таго часу. А рэчаіснасьць фашысцкай Польшчы ня менш горкая, чым у 1920 годзе ў часе пераможнага наступленьня Чырвонай арміі, бо востры гаспадарчы і палітычны крызіс, магутны ўзрост рэвалюцыйнага руху — ставяць пад пагрозу існаваньне капіталізму ў Польшчы.

І польскі фашызм бачыць адзінае выйсьце ў новай антысавецкай вайне. Таму польскі фашызм выкарыстоўвае гэтую дату ў мэтах падрыхтоўкі да яе.

Галоўным козырам у тым шалёным барабанным боі, які адбываецца ў Польшчы зараз у 10 гадавіну адступленьня Чырвонай арміі, зьяўляецца тое, што нібы «Чырвоная армія хацела зьнішчыць самастойнасьць Польшчы і для гэтага яна ўварвалася ў Польшчу».

Што можа быць больш агіднага і аблуднага!

Вайна была адкрыта агрэсыўнай вайной з боку Польшчы. Польшча пачала гэту вайну, як жандар міжнароднага капіталу. **Паход Пілсудзкага, «зьявіўся новай спробай задушыць Савецкую Расію, скінуць савецкую ўладу, чаго-б гэта ні каштавала, якімі-б там ня было сродкамі» (Ленін).**

Гэтая вайна па-другое была прадыктавана польскай буржуазіяй, яе ўласнымі імпэрыялістычнымі інтарэсамі.

Пад мантыяй шулерскіх фраз пра «вызваленьне народаў», пра «фэдэрацыю» хаваліся брудныя імпэрыялістычныя похаці польскай буржуазіі, яе жаданьне заграбсьці Савецкую Беларусь і Савецкую Украіну.

Працоўныя масы Савецкай Беларусі дасканала памятаюць і разумеюць гэтую «фэдэрацыю». Працоўныя масы БССР адчулі гэта на сваёй сьпіне ў часе белапольскай акупацыі, яны адчулі гэта пажарамі сваіх вёсак, зьнішчэньнем сваёй гаспадаркі, струменямі крыві працоўных, пралітай белапалякамі.

Замест «фэдэрацыі народаў», якую Пілсудзкі абяцаў, ён хацеў стварыць турму народаў такой, якой зараз зьяўляецца фашысцкая Польшча. У сучаснай Польшчы як калісьці ў царскай Расіі, у імпэратарскай Аўстрыі і г. д. — стогнуць народы пад ботам польскага імпэрыялізму.

Бліжэйшымі дапаможнікамі белапалякаў у іх вайне супроць краіны рэвалюцыі зьяўляліся розныя «нацыянальныя» контр - рэвалюцыі **і ў першую чаргу беларуская контр-рэвалюцыя.** Беларуская контррэвалюцыя прабавала белай заслонай нацыянальнай Беларускай Рады прыкрыць армію белапалякаў.

Што зараз мы маем у Заходняй Беларусі, там, дзе Пілсудзкі павінен быў ажыцьцявіць славутую «фэдэрацыю»? У Заходняй Беларусі пры актыўным удзеле беларускіх нацыянал-фашыстых душацца ўсякія праявы беларускага нацыянал - вызваленчага руху, закрываюцца беларускія школы, кідаюцца ў турмы тысячы рабочых і працоўных.

Якраз гэта польскі імпэрыялізм хацеў зрабіць у БССР і УССР.

І Чырвоная армія, абараняючы цытадэль сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі, прымушана была пасунуць свае войскі на Варшаву, каб спыніць магчымасьць для далейшых нападаў на Савецкі Саюз.

Дзякуючы гэраічным намаганьням Чырвонай арміі, якая змагалася з поўнай сьвядомасьцю таго, што яна абараняе рэвалюцыйныя дасягненьні рабочых і сялян, было дасягнута тое, што польскі імпэрыялізм на некаторы час згубіў жаданьне і магчымасьць весьці з намі вайну.

Урок быў дадзены.

«Створанае ў выніку гэтага бязумоўна цяжкае становішча, аднак, зусім не зьяўляецца для нас голым пройгрышам. Мы жорстка ашукалі разьлікі дыплёматаў на нашу слабасьць і давялі, што Польшча нас перакапаць ня можа, мы недалёкі ад перамогі і былі, і ёсьць»... Нарэшце, наша прасоўваньне да Варшавы выклікала такое магутнае ўзьдзейнічаньне на Заходнюю Эўропу і ўсю сусьветную сітуацыю, што зусім парушыла суадносіны змагаючыхся ўнутраных і зьнешніх палітычных сіл.

«Набліжэньне нашай арміі да Варшавы бясспрэчна давяло, што дзесьці блізка ля яе ляжыць цэнтр усёй сыстэмы сусьветнага імпэрыялізму, які грунтуецца на вэрсальскім дагаворы. Польшча, апошні аплот супроць бальшавікоў, які знаходзіцца цалкам у руках Антанты, зьяўляецца настолькі магутным фактарам гэтай сыстэмы, што, калі Чырвоная армія паставіла гэты аплот пад пагрозу, захісталася ўся сыстэма. Савецкая Рэспубліка станавілася ў міжнароднай палітыцы фактарам першаступовага значэньня». (Ленін, том XVII).

Мір быў дасягнуты. **Мы атрымалі магчымасьць «перадышкі».**

І краіна Саветаў гэтыя гады «перадышкі» выкарыстоўвае поўнасьцю. За гэты час ня толькі адноўлена наша народная гаспадарка, але ўжо шмат зроблена на шляху, каб дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў тэхнічных адносінах. За апошнія гады адбыліся вялікія працэсы ў нашай краіне, якія мяняюць цалкам яе твар. Адбываюцца грандыёзныя працэсы калектывізацыі. На яе базе (суцэльнай калектывізацыі) ліквідуецца апошняя апора міжнароднага імпэрыялізму ў нашай краіне—кулацтва.

Але выявілася,—кіруючыя сфэры польскай буржуазіі «нічаму не навучыліся». Гэта пацьвярджаецца сьвістапляскай навакол 10-й гадавіны адступленьня Чырвонай арміі. Характэрна, што ў той паводцы ўспамінаў, аб прабываньні белапалякаў у Савецкай Беларусі, якая коціцца па старонках фашысцкіх газэт, падкрэсьліваецца ўсюды, што «сумна тое, што наш Менск застаўся ў руках бальшавікоў» (Віленскае «Слова» ад 16 жніўня). **Польскі імпэрыялізм не адмовіўся ад сваіх імпэрыялістычных імкненьняў, ад імкненьняў падняволіць сабе Савецкую Беларусь і Савецкую Украіну.**

Некаторыя колы польскай буржуазіі, якія сяму - таму навучыліся ад урокаў 1920 году, прымушаны прызнаць, што «і вось зараз па 10 гадох, пасьля цуда над Віслай, зноў пачынаюць гаварыць пра Украіну і пра падзел Расіі, пра крыжовы паход супроць бальшавікоў, пра неабходнасьць выцясьненьня Расіі далёка на Ўсход і неабходнасьці стварэньня «незалежнай» Украіны і Беларусі і г. д.». («Газэта Варшаўска» ад 17 жніўня).

У гэтай бруднай рабоце па падрыхтоўцы новага нападу на СССР польскаму фашызму блізка дапамагае ўсімі сваімі сіламі **беларуская контррэвалюцыя па той і гэты бок мяжы.**

Беларускія нацыянал - фашыстыя Заходняй Беларусі разам з польскай буржуазіяй сьвяткуюць «вызваленьне» ад «чырвоных полчышчаў».

Як відаць у польскага фашызму памяць кароткая.

У 1920 годзе быў дадзены ўрок. Сапраўднасьць разьбіла надзеі імпэрыялістых сусьветных і польскіх на нізрынуцьце савецкай улады.

Польскі фашызм павінен помніць гэты ўрок, бо гісторыя дарэмна ўрокаў не дае.

Памяці Сако і Ванцэці

ТРЭЦЯЯ ГАДАВІНА АГІДНАГА ЗАБОЙСТВА

Тры гады назад адбылося агіднае злачынства, вестка аб якім узварушыла ўсю зямную кулю. Гэта — пакараньне Сако і Ванцэці. Гэта было ўдасканаленае, зусім «цывілізаванае» электрычнае пакараньне.

Справа Сако і Ванцэці была ў поўным сэнсе сусьветнай гістарычнай падзеяй. Глыбокая памяць аб бастонскім кашмары жыве і будзе жыць у сэрцах мільёнаў і мільёнаў людзей.

Зьдзекі і расправа над Сако і Ванцэці зьяўляюцца вялікім уронам для прыгнечаных. Забойства Сако і Ванцэці паказала тым, хто хістаецца і сумняваецца, што прадстаўляе сабою на справе буржуазная «юстыцыя».

Забойства двух гэраічных змагароў яскрава паказала мільёнам, што трэба весьці барацьбу супроць самых асноў капіталістычнага рэжыму, за пралетарскую дыктатуру.

РАЁНЫ НЕ ГАТОВЫ ДА СЯЎБЫ

НАРКАМЗЕМ БССР УСЁ ЯШЧЭ НЯ ЗЬВЯЗАНЫ З МЕСЦАМІ

Не марудзіць з уборкай. Не зацягваць абмалоту. У тэрмін выйсьці ў поле на асеньнюю сяўбу. Час, які застаўся да сяўбы, максымальна скарыстаць для баявой падрыхтоўкі.

ДА АДКАЗНАСЬЦІ ВУШАЦКІ РВК І РАЙКАЛГАССАЮЗ, ЯКІЯ САРВАЛІ ПАДРЫХТОЎКУ ДА СЯЎБЫ

У Рагачоўскім раёне ня сёньня — заўтра пачнецца сяўба, але многім калгасам яшчэ не адведзены азімы клін. У Старадарожскім раёне ганебна правальваецца вапнаваньне і тарфаваньне.

КАЛЕГІЯ НКЗ БССР АБ УБОРЦЫ ІЛЬНУ І КАНАПЕЛЬ

Калегія Наркамзему Беларусі 20-га жніўня абмеркавала пытаньне аб уборцы ільну і канопляў. Улічваючы вялікае значэньне сваячасовай уборкі ільну і канопляў, асабліва ў сацыялістычным сэктары ільнаводных раёнаў і працаёмкасьць уборкі гэтых культур, калегія НКЗ БССР ухваліла рад практычных пастаноў.

У саўгасах і калгасах, дзе ёсьць ільнацерабільныя машыны, павінна быць арганізавана **2-х і 3-х зьменная работа.** У прыватнасьці, НКЗБ абавязаў ільнапяньковае аб'яднаньне перавесьці на 3-х зьменную работу ільнацерабільныя машыны ў саўгасе **Боркавічы.** Пасьля ўборкі ільну ў гэтых саўгасах і калгасах ільнацерабільныя машыны павінны быць накіраваны ў іншыя саўгасы і калгасы, якія маюць вялікія засевы ільну.

Райзямаддзелам запрапанавана ўрэгуляваць пытаньне з рабочай сілай. З больш моцных і вялікіх калгасаў рабочая сіла павінна перакідвацца ў маламоцныя ільнаводныя калгасы. Для ўборкі ільну НКЗБ запрапанаваў райзямаддзелам выкарыстаць **вольную рабочую сілу** ў раёнах, у прыватнасьці **беспрацоўных,** заключыўшы адпаведныя ўмовы з прафсаюзамі і органамі Наркампрацы. Для дапамогі калгасам ва ўборцы ільну трэба шырока выкарыстаць **грамадзкі актыў раёнаў.** Ільнаводныя калгасы і саўгасы павінны разгарнуць **сацыялістычнае спаборніцтва** па ўборцы ільну. Калегія НКЗ БССР падкрэсьліла, што калгасы і саўгасы, якія з посьпехам убяруць пасевы ільну, павінны быць **прэміяваны.**

Саўгасы і калгасы арганізуюць **дапамогу адзінаасобнікам** у абмалоце ўраджаю і сяўбе азімых. З другога боку, індывідуальны сэктар павінен наладзіць **узаемную дапамогу** калгасам ва ўборцы ільну.

Калегія НКЗБ адзначыла важнае значэньне першапачатковай апрацоўкі ільну і канопляў. Калгасна - каапэрацыйнай сыстэме запрапанавана ўзмацніць будаўніцтва прасьцейшых установак па першапачатковай апрацоўцы ільну і канопляў. Для будаўніцтва павінны быць мабілізаваны ўсе магчымыя сродкі калгасаў і каапэрацыйных аб'яднаньняў. Трэба практыкаваць прыцягненьне сродкаў і паасобных гаспадарак.

На сваім чарговым пасяджэньні калегія НКЗ БССР заслухае даклад Белпаляводсаюзу аб будаўніцтве прадпрыемстваў па апрацоўцы ільну і канапель.

Абмалот ідзе

ДЗЕ ЯНЫ БУДУЦЬ СЕЯЦЬ?

Калгасам не адведзены азімы клін

БАБРУЙСК. (Брыгада «Зьвязды»). У ЖЛОБІНСКІМ І РАГАЧОЎСКІМ РАЁНАХ АСЕНЬНЯЯ СЯЎБА СТАІЦЬ ПАД УДАРАМ. ДА ГЭТАГА ЧАСУ ШМАТ ЯКІМ КАЛГАСАМ НЕ АДВЕДЗЕНЫ АЗІМЫ КЛІН. НАПРЫКЛАД, У ЖЛОБІНСКІМ РАЁНЕ КАЛГАС ІМЯ 12-цігодзьдзя БССР НЯ МАЕ АЗІМАГА КЛІНУ. КАЛГАСЬНІКІ НЯ ВЕДАЮЦЬ, ДЗЕ ЯНЫ БУДУЦЬ СЕЯЦЬ. У ПЯЦІ КАЛГАСАХ РАГАЧОЎСКАГА РАЁНУ АЗІМЫ КЛІН ТАКСАМА НЕ АДВЕДЗЕНЫ. МІЖ ТЫМ, НЯ СЁНЬНЯ-ЗАЎТРА, ПАВІННА ПАЧАЦЦА СЯЎБА. РАЁННЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ НІЧОГА НЯ РОБЯЦЬ, КАБ СПЫНІЦЬ ГЭТА АБУРАЮЧАЕ ГАЛАВАЦЯПСТВА.

ІМЯ XVI ЗЬЕЗДУ ЎсеКП(б)

ПОЛАЦАК. (Наш кар.). **Калгасы РАСОНСКАГА раёну з посьпехам ЗАКОНЧЫЛІ ўборку азімых пасеваў і прыступілі да малацьбы. У некаторых калгасах пачалася ўборка яравых. У большасьці арцеляй адчуваецца вялікі недахват рабочай сілы, які калгасьнікі ліквідуюць шырокім разгортваньнем сацыялістычнага спаборніцтва. Ударная ўборка ўраджаю і выразная арганізацыя працы ў некаторых арцелях выклікаюць новы прыліў у калгасы. Адзінаасобнікі вёскі КАЗІМІРАВА пад уплывам посьпехаў перадавых калгасаў АБ'ЯДНАЛІСЯ Ў НОВЫ КАЛГАС ІМЯ XVI ЗЬЕЗДУ ЎсеКП(б).**

УСЕ ПЛЯНЫ САРВАНЫ

Вушацкі раён да сяўбы не гатоў

ПОЛАЦАК, 22. (Брыгада «ЗЬВЯЗДЫ»). **Зямельна-калгасныя органы ВУШАЦКАГА раёну НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА кіруюць уборачнай кампаніяй і падрыхтоўкай да асеньняй сяўбы. Райкалгассаюз і земчастка РВК СПАДЗЯЮЦЦА НА САМАЦЁК. Ні райкалгассаюз, ні земчастка райвыканкому нічога ня ведаюць як выконваецца плян уборачнай і асеньняй пасеўнай кампаній.**

Адсутнасьць кіраўніцтва рэзка б'е па практычным правядзеньні ўборкі ўраджаю і падрыхтоўкі да асеньняй сяўбы. На гэтым вучастку пануе поўны самацёк. ПАДРЫХТОЎКА ДА АСЕНЬНЯЙ СЯЎБЫ СТАІЦЬ НА ПАРОЗЕ ПРАВАЛУ. Паводле пляну райкалгассаюз і РВК меркавалі арганізаваць у гэтым годзе 92 першапачатковыя вытворчыя аб'яднаньні. Да 1 кастрычніка 1930 г. у раёне трэба каапэраваць 5.485 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Плян тарфаваньня САРВАНЫ. Згодна пляну трэба было загатовіць 10.000 куб. мэтраў торфу для ўгнаеньня ў адзінаасобным сэктары і 2060 к. м. у калгасах. Загатоўка торфу НЕ РАЗГОРНУТА. Тарфаваньне глебы фактычна ПРАВАЛЕНА. Ход вапнаваньня таксама выклікае сур'ёзную трывогу. У гэтым напрамку яшчэ НІЧОГА НЯ ЗРОБЛЕНА. Меркавалася завапнаваць у калгасах 280 гэкт. і ў адзінаасобным сэктары — 300 га. Вапнаваньне глебы ў раёне НІДЗЕ НЕ ПАЧАТА. Вялікія прыродныя покдады вапны з-за бязьдзейнасьці раённых арганізацый НЕ РАСПРАЦОЎВАЮЦЦА.

Асеньняя сяўба не за гарамі. Аднак, ні райкалгассаюз, ні зямчастка раённага выканкому яшчэ НЕ АБМЯРКОЎВАЛІ, калі пачынаць сяўбу ў раёне. РВК і райкалгассаюз ня далі калгасам і адзінаасобным гаспадаркам ніякіх паказаньняў аб тэрмінах пачатку сяўбы. Як ідзе ачыстка насеньня да асеньняй сяўбы раённыя і зямельна-калгасныя органы ня ведаюць. Для засеву азімага кліну раёну патрэбны 8 вагонаў завознага жыта. Ніхто ў раёне ня ведае ці будзе завезена гэта жыта ў Вушачы, ці не. Паўтараем, усе гэтыя факты ставяць пад сур'ёзную пагрозу асеньнюю пасеўную кампанію ў Вушацкім раёне. ПАТРЭБНЫ САМЫЯ РАШУЧЫЯ МЕРЫ.

ДУБАНІН.

НІ АДНЭЙ ТОНЫ

БАБРУЙСК. (Брыгада «Зьвязды»). У **Чырвонаслабодзкім** раёне ў падрыхтоўцы да асеньняй пасеўнай кампаніі **няма** патрэбнага пералому. Здавальняюча наладжана толькі ачыстка насеньня. У раёне пры кожным сельсавеце арганізаваны стацыянарныя пункты. Працуе 26 машын па ачыстцы насеньня. Для пратручваньня насеньня ўсе калгасы і сельсаветы забясьпечаны патрэбнай колькасьцю фармаліна. У бягучым годзе пасеўная плошча па Чырвонаслабодзкім раёне складае 11.644 га. Параўнальна з мінулым годам, **пасеўная плошча павялічана на 2½ проц.**

Вапнаваньне і тарфаваньне глебы паранейшаму **стаіць на мёртвым пункце.** У раёне для ўгнаеньня патрэбна загатовіць 132 тоны торфу, але пакуль яшчэ **не загатоўлена ні аднэй.** Вапнаваньне глебы таксама **не арганізавана.**

Снопавязалкі на ўборцы збожжа

ПАРАНЕЙШАМУ ЎСЬЛЯПУЮ

„ЗЬВЯЗДА" Ў ТРЭЦІ РАЗ АДЗНАЧАЕ, ШТО НКЗ БССР НЯ МАЕ ВЕСТАК АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА СЯЎБЫ

Праз некалькі дзён паўднёвыя раёны БССР уступаюць у асеньнюю сяўбу. Неўзабаве сяўба разгарнецца ва ўсёй рэспубліцы. Між тым, яшчэ і яшчэ раз сыгналізуем, што падрыхтоўка праходзіць **надзвычай вяла.** Мясцовыя арганізацыі да асеньняй сяўбы **ня рыхтуюцца.**

Да сёнешняга дня Наркамзем БССР **не наладзіў** сыстэматычнай сувязі непасрэдна з раёнамі. НКЗ атрымлівае з раёнаў нерэгулярныя і мізэрныя весткі. Раённых плянаў сяўбы НКЗ ня ведае. Таму ён ня мае магчымасьці апэраваць дакладнымі весткамі аб ходзе падрыхтоўкі да асеньняй сяўбы.

20-га жніўня скончыўся апошні тэрмін прадстаўленьня вестак раёнамі. Колькі-ж раёнаў прыслала апэрацыйныя зводкі? Вельмі і вельмі мала. НКЗ атрымаў зводкі толькі менш чым **ад ⅓ часткі раёнаў** Беларусі (ад 30 з 101).

НКЗ СССР тэлеграфна распарадзіўся прыцягваць да судовае адказнасьці тыя раённыя органы, якія ня прышлюць вестак аб падрыхтоўцы да сяўбы на 20-га жніўня. Работа гэтых раёнаў павінна таксама лічыцца нездавальняючай.

Характэрна і якасьць інфармацыі з месц. Зводка аб ходзе рамонту трактараў па БССР на 10-га жніўня паказвае наступныя даныя: «выяўлена 28 трактараў, якія патрабуюць рамонту; адрамантавана 39 трактараў». Камэнтары, здаецца, не патрэбны. Аказваецца, рамонтныя майстэрні перастараліся і адрамантавалі 11 трактараў, якія зусім не патрабуюць рамонту.

Такая пастаноўка работы нікуды ня вартая. НКЗ Беларусі павінен неадкладна наладзіць непасрэдную і выразную сувязь з раёнамі. **Кіраваць усьляпую нельга.**

С. Г.

Уборка сенажаці

Гандзі „рад старацца"

Бурны размах рабочага руху ў Індыі

ГАНДЗІ ЦАЛУЕ НОГІ КАРАЛЯ

ЛЁНДАН, 21. Умовы, якія Гандзі высунуў у сваім лісьце віцэ-каралю Індыі, прадстаўляюць сабою **праграму адступленьня ад першапачаткова высунутых ім лёзунгаў.**

Поўны тэкст лісту яшчэ не апублікаваны, але-ж асноўныя рысы ўжо вядомы. Гандзі ў прынцыпе **за мірнае вырашэньне індыйскага пытаньня.** Ён гатовы прыняць **правы дамініёну** для Індыі са шматлікімі надзвычай істотнымі агаворкамі. Агаворкі гэтыя заключаюцца ў захаваньні ангельскай арміі, адмаўленьні ад самадзейнасьці ў галіне вамежнае палітыкі. Калі нацыянальны кангрэс прыме гэтыя ўмовы, дык гэта будзе азначаць **адмаўленьне ад кампаніі непавінавеньня.** Нацыянальны кангрэс будзе абавязаны таксама добраахвотна правесьці рэзалюцыю аб аб'яднаньні Індыі з Брытанскай імпэрыяй.

СВАЯАСАБЛІВЫЯ «АМНІСТЫІ»

ЛЁНДАН, 19. УСЕ ТУРМЫ ІНДЫІ ПЕРАПОЎНЕНЫ ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫМІ. У турмы ператвараюцца пакінутыя млыны. Тысячы крымінальнікаў датэрмінова вызваляюцца і на іх месца разьмяшчаюцца палітзьняволеныя.

ПАСТАНАВІЛІ АБВЯСЬЦІЦЬ БАЙКОТ

ЛЁНДАН, 21. Бамбэйскі камітэт усеіндыйскага нацыянальнага кангрэсу па правядзеньні байкоту пастанавіў **абвясьціць пад байкотам 24 эўрапэйскіх прадпрыемствы.**

ЗАБАСТОЎКА ІНДЫЙСКІХ РАБОЧЫХ У СЫНГАПУРЫ

ЛЁНДАН, 21. Як паведамляюць з Сынгапуры, учора раніцою **абвясьцілі забастоўку 2.000 індыйскіх рабочых, занятых на работах па пабудове ангельскае морскае базы.** Прапанову адміністрацыі аб захаваньні існуючых ставак зарплаты да 15-га кастрычніка, рабочымі адхілена.

ШМАТЛІКІЯ РАБОЧЫЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ

ЛЁНДАН, 21. Орган індыйскага нацыянальнага кангрэсу «Бомбэй Кронікль» паведамляе аб шматлікіх дэманстрацыях, якія праводзяцца рабочымі ў знак пратэсту супроць бесчалавечных адносін да палітзьняволеных у Бамбэі.

Антысавецкая дэманстрацыя ангельскага імпэрыялізму на Чорным моры

АНГЕЛЬСКАЯ ЭСКАДРА Ў РУМЫНСКІХ ВОДАХ

ВЕНА, 20. **Учора ў румынскі порт на Чорным моры Канстанцу прыбыла ангельская эскадра, стрэнутая румынскай ваеннай флётыліяй і ваенным міністрам Кандэску.** Камандуючы эскадрай Дэвіс сёньня прыняты каралём.

У сувязі з прыбыцьцем эскадры, **урадавы друк абмяркоўвае плян стварэньня ваенна - морскае базы на бэсарабскай мяжы.**

Фашысцкая «Эпока» вітае ангельскую эскадру і расцэньвае яе прыбыцьце ў Канстанцу, **як антысавецкую палітычную дэманстрацыю.** Бульварнае бэсарабскае «Слова» падкрэсьлівае, што **наведваньне эскадры супадае з абвяшчэньнем пробнае мабілізацыі ў Польшчы і зьяўляецца антысавецкай дэманстрацыяй. «У сувязі з турэцка-пэрсідзкім канфліктам, — заяўляе бесарабскае «Слова», — Англія падкрэсьлівае прысылкаю сваёй эскадры ў Канстанцу, што на Чорным моры павінен панаваць ня толькі адзін савецкі сьцяг».**

АТЭНЫ, 20. Грэцкі друк разглядае заход **ангельскае эскадры ў Чорнае мора, як адказ Англіі на перавод двух савецкіх ваенных суднаў з Балтыцкага ў Чорнае мора.**

НАПУСКАЮЦЬ ТУМАН

ВАРШАВА, 22. Учора ў прэзыдыуме рады міністраў адбылася нарада, прысьвечаная надыходзячай канфэрэнцыі аграрных дзяржаў у Варшаве.

Прыбатнае агенцтва «Прэс», якое інсьпіруецца міністэрствам замежных спраў, паведамляе, што канфэрэнцыя будзе цягнуцца тры дні. Прымаць удзел у ёй будуць, апроч Польшчы, Румынія, **Чэха-Славакія, Югаславія, Вэнгрыя,** Баўгарыя, Латвія і Эстонія.

Паводле слоў агенцтва, Літва адмовілася ад удзелу ў канфэрэнцыі, «зусім няправільна, матывуючы сваё адмаўленьне палітычным характарам варшаўскае канфэрэнцыі» Аб праграме работ канфэрэнцыі «Прэс» гаворыць вельмі цьмяна: будуць, нібы, заслуханы даклады аб гандлёвым балянсе асобных краёў, канфэрэнцыя зоймецца таксама вэтэрынарнымі пытаньнямі, праблемаю экспарту і крэдытаваньня с.-г. прадуктаў.

Паведамленьне «Прэс» гаворыць таксама аб тым, што канфэрэнцыя абмяркуе спосабы і формы далейшага супрацоўніцтва дзяржаў, якія прымаюць удзел у канфэрэнцыі, але аб якім супрацоўніцтве ідзе гутарка, агенцтва не вытлумачвае.

Палітычнаму боку варшаўскае канфэрэнцыі прысьвячае перадавую кракаўскі кансэрватыўны «Час», які заяўляе, што ў выніку палітычнага антаганізму на небасхіле Прыдунайскай Эўропы ўзьніклі абрысы трох гаспадарчых блёкаў: чэска - нямецкага, аўстра - вэнгерскага і румына - югаслаўскага. Паводле слоў газэты, міжнародныя гаспадарчыя адносіны ў гэтай частцы Эўропы вельмі абвострыліся. Становішча яшчэ больш ускладняецца тым, што, апроч гаспадарчых цяжкасьцяй, увайшлі ў гульню моцныя палітычныя антаганізмы.

25 жніўня ў Агіт.-масавым аддзеле ЦК КП(б)Б, пакой № 10.

СКЛІКАЕЦЦА НАРАДА

па пытаньнях: 1. **Чарговыя задачы работы сярод работніц і жонак рабочых.**
2. **Справаздачна-перавыбарчая кампанія дэлегацкіх сходаў.**

На нараду павінны зьявіцца: прадстаўнікі ад ЦСПСБ, ЦП саюзаў, бытавой камісіі ЦВК, Фрунзаўскага і Кастрычніцкага Райкомаў, МЦРК, Белкаапсаюзу, Наркамасьветы, НКАЗдароўя, а таксама работнікі парткалектываў ф-кі «Акцябр», «Чырвоны Тэкстыльшчык» і шчотачнай ф-кі, па агіт.- масавай рабоце. Таксама павінны зьявіцца прадстаўнікі ўсіх цэнтральных газэт.

ЦК КП(б)Б

Аб бяспрынцыпнай групоўшчыне ў сібірскай партарганізацыі

Пастанова ЦК УсеКП(б) ад 20-га жніўня 1930 году

ЦК УсеКП(б) прызнае, што ў рабоце сібірскай краявой партарганізацыі ў галіне савецкага і гаспадарчага будаўніцтва ёсьць значныя дасягненьні. Ня гледзячы на гэта, **у верхавінцы краявога камітэту ў апошні час стварылася на чале з т. т. Кліменка і Кузьняцовым група, якая павяла недапушчальную бяспрынцыпную барацьбу з кіраўніцтвам крайкому, прыкрываючы гэту барацьбу яўна незгрунтаванымі і наскрозь фальшывымі абвінавачаньнямі ў адносінах першага сакратара крайкому т. Эйхэ.**

Замест актыўнай работы і сканцэнтраваньня ўсіх сіл партыйнай арганізацыі на важнейшых задачах будаўнічай работы,—гэтая група стала на шлях бяспрынцыпнае групоўшчыны, якая можа весьці толькі да разлажэньня партыйнай арганізацыі і ўсімі сваімі дзеяньнямі за сьпіной бюро крайкому і ЦК партыі імкнулася паставіць крайком і ЦК УсеКП(б) перад фактам зьмены кіраўніцтва крайкому.

Выходзячы з гэтага, ЦК пастанаўляе:

1. За бяспрынцыпную групоўшчыну і непартыйныя паводзіны **абвясьціць вымову членам бюро сібкрайкому** т. т. Кліменка, Кузьняцову, Базоўскаму, Ведзеру, Баранкіну, Абрамаву, Крылову і старшыні краявой кантрольнай камісіі т. Ляксуціну.

2. Зьняць з работы ў Сібіры т. т. Кліменка, Кузьняцова, Базоўскага і Ведзера, як найбольш актыўных удзельнікаў групоўшчыны.

3. Рэкамандаваць другім сакратаром заходня-сібірскага крайкому т. Зайцава і старшынёю крайвыканкому т. Градзінскага.

ЦК выказвае цьвёрдую ўпэўненасьць у тым, што заходня-сібірская краявая партыйная арганізацыя пад кіраўніцтвам крайкому, на аснове шырокай разгорнутай бальшавіцкай самакрытыкі зможа пакласьці канец усякім праяўленьням бяспрынцыпнае групоўшчыны і ў адпаведнасьці з пастановамі XVI зьезду партыі, згуртуе свае рады ў справе сваячасовага і пасьпяховага выкананьня асноўных задач, якія стаяць перад заходня-сібірскай партарганізацыяй: ліквідацыя акруг і набліжэньне ўсіх органаў да мас, разгортваньне вугальнай прамысловасьці, буйнейшых прамысловых будаўніцтваў, хлебазагатоўкі, уздым жывёлагадоўлі, правядзеньне асеньняй пасеўнай кампаніі, усямернае замацаваньне і разгортваньне калгаснага і саўгаснага будаўніцтва.

ЛІКВІДАВАЦЬ ПРАРЫЎ

У падрыхтоўцы да навучальнага году

Камсамол што ты зрабіў, каб выканаць заданьне партыі аб мабілізацыі „1500" у ВНУ

[illegible]

Вытворчая практыка зрываецца

ДАРЭМНА ГУБЛЯЛІ ЧАС

[illegible]

...цаў, якія будуць мець тэарэтычныя веды, але ў галіне практычнай падрыхтоўкі будуць прафанамі.

Кіраўніцтва Вет-Інстытуту павінна больш уважліва адносіцца да вытворчай практыкі студэнтаў.

АЎЧЫНЬНІКАЎ.

ПРАКТЫКА, ЯК ЯНА ЁСЬЦЬ

Дзе-ж можна лепш атрымаць вытворчую практыку, як не на Турскай сельска-гаспадарчай дасьледчай станцыі? Але гэта толькі можна...

На станцыі ёсьць 5 практыкантаў-студэнтаў. Працуем мы ўжо амаль **што па 3 месяцы, але да гэтага часу ня ведаем мэты і задачы станцыі, колькасьці вопытных аддзелаў, паасобную вопытную работу аддзелаў.** Як-жа мы адбываем практыку? Працуем тэхнічнымі працаўнікамі, бяз усякіх тлумачэньняў з боку спэцыялістых, без мэтаўстаноўкі і праграмы. Па 2 месяцы выконваем адну і тую-ж прымітыўную работу. Напрыклад: стаянка над падзёнными рабочымі, штодзеннае паліваньне расьлін у вэгетацыйным доміку, узьвешваньне і перабіраньне проб. снапоў. Гэта значыць, што кожны практыкант выконвае адну толькі ролю. На нашы скаргі на такое агіднае зьявішча, дырэктар т. Казлоўскі, адказаў: «Кожны спэцыялісты павінен добра ведаць тэхнічную работу. **З арганізацыйнай і вопытнай справай можна пазнаёміцца ў 3 дні».**

Наконт забесьпячэньня каапэрацыі прамтаварамі і прадуктамі, адказваюць: вы ня пайшчыкі і сэзоньнікі і для вас тавары не адпускаюцца. Уступіць пайшчыкам нельга, бо членскіх кніжак няма.

У далейшым такая вытворчая практыка недапушчальна.

СТУДЭНТ.

Партарганізацыі, камсамол, прафсаюзы, дзе ваш удзел?

[illegible] асьветы, а таксама мясцовых партыйных і савецкіх арганізацый паставілі падрыхтоўку да навучальнага году ў Слуцкім Белпэдтэхнікуму пад пагрозу зрыву.

Як ідзе прыём? Тэхнікум павінен прыняць 135 асоб. На сёньняшні дзень ёсьць 219 асоб, якія падалі заявы, з іх усяго 1 рабочы, 25 калгасьнікаў, 69 беднякоў і 91 серадняк. Усяго адзін камуністы падаў заяву ў Полацкі тэхнікум.

Трэба адзначыць, што калі перагледзець добра гэтых беднякоў, дык лічба зьменшыцца значна. З тых сераднякоў, якія падалі заяву, значная частка моцных сераднякоў. Батракоў няма ні аднаго.

АК КСМ ня выканаў разьвёрстку па мабілізацыі камсамольцаў у пэдагагічныя тэхнікумы. Да гэтага часу ні аднаго камсамольца камсамол ня прыслаў, а наадварот яшчэ забраў з падрыхтоўчых кадраў 8 камсамольцаў у Гомельскі тэхнікум шляхоў зносін і аднаго ў Ленінградзкі кіно-тэхнікум.

Вучэбнай плошчы не хапае. Мяркуецца аслабаніць чацьверты паверх, дзе быў інтэрнат і зрабіць там лябараторыі для заняткаў. Становішча з інтэрнатамі зусім небясьпечнае. Патрэбна (разам з 2-хгадовымі курсамі) плошча пад інтэрнаты **на 660 асоб,—ёсьць—на 160 асоб.** Заключана ўмова з гарсаветам на атрыманьне 5 будынкаў, у якіх яшчэ можа будзе зьмясьціць 200 асоб. Умова заключана 23 ліпеня, але і дагэтуль будынкі заняты жыхарамі гораду. Калі я зьвярнулася ў гарсавет—атрымала адказ ад нам. старшыні гарсавету: «заключылі ўмову на 5 будынкаў, але прыдзецца мабыць даць толькі 3(але і гэтыя 3 не аслабанены поўнасьцю».

На запытаньне ў дырэктара тэхнікуму т. Каленчыца—чаму вы не звараччаецеся за дапамогаю хаця-б згодна дагавору да пракурора—атрымала адказ: не хачу сварыцца з гарсаветам, бо калі пасваруся дык і гэтага не дадуць. У гаркоме КП(б)Б два разы прасіў, каб [illegible] спасылаючыся на тое, што і так можна будзе дагаварыцца».

Навучальныя праграмы затрымліваюцца ў Наркамасьветы. Няма зусім пісьмовых прылад. Падручнікамі забясьпечаны на 30%. Няма двух грамадазнаўцаў, па пэдагагічнаму цыклю працуе не спэцыялісты.

Заняткі павінны пачацца 15-га верасьня. Так сказаў мне тав. Каленчыц і дадаў: «з умовай, калі Наркамасьветы адпусьціць грошы па першаму параграфу, бо для таго, каб пачаць заняткі 15 верасьня трэба, каб Наркамасьветы адпусьціў 4.000 рублёў, а даюць толькі 2.000 р.»

У Слуцку ёсьць дзьве сталоўкі, з якіх адна выключна для вайсковых, другая маленькая, якая зусім ня можа забясьпечыць харчаваньнем, 600 студэнтаў. Паўстае пытаньне аб асобнай студэнцкай сталоўцы. Але няма будынку і гарсавет адмаўляецца даць пад яе памяшканьне. Тыя будынкі, якія павінны быць аслабанены патрабуюць капітальнага рамонту, а будаўнічага матар'ялу няма, бо Наркамасьветы не адкрыў фонду і з-за гэтага нельга атрымаць будаўнічыя матар'ялы.

З вышэйпаказаных фактаў зусім выразна выяўляюцца адносіны да падрыхтоўкі да навучальнага году з боку гаркому партыі, камсамолу, гарсавету. Тут зусім яснае ігнараваньне дырэктыў партыі і ўраду па пытаньні падрыхтоўкі кадраў.

Трэба зараз-жа ў першую чаргу ўрадавай камісіі прыцягнуць вінаватых у зрыве гэтай падрыхтоўкі. Зараз-жа трэба прыцягнуць увагу мясцовай пракуратуры, якая-б штодзённа назірала-б і дапамагала-б рабоце па падрыхтоўцы да навучальнага году.

Партыйныя і савецкія арганізацыі павінны мабілізаваць пралетарскую грамадзкасьць вакол забесьпячэньня своечасовага нармальнага пачатку заняткаў у тэхнікуме.

Р. Нахмановіч.

Кляса супроць клясы ў Кітаі

[illegible]

...калі яны гаварылі аб рускіх бальшавіках. Гэта не пашкодзіла, аднак, працоўным масам ацаніць выпрабаваную сілу бальшавізму і згуртавацца вакол сьцягу бальшавікоў. Тое-ж адбываецца зараз у Кітаі. **І няма такога куту ў краіне, дзе мілітарыстым ня прышлося-б мабілізаваць усе сілы для барацьбы з камунізмам.**

Ня толькі на поўдні Кітаю, але і на Поўначы — у вотчыне Чжан Сюэ-ляна, і ў панстве «узорнага» генэрала Ен Сі-шана — сьпешна фармуюцца арганізацыі для барацьбы з камунізмам. Імпэрыялістыя, якія больш усяго папрацавалі над раздрабленьнем Кітаю і над пачаткам генэральнай вайны, цяпер просяць генэралаў аб'яднацца ў «імя выратаваньня цывілізацыі» і заклікаюць іх да патрыятызму. Заклікі імпэрыялістых да «патрыятычнай» абароны Кітаю нікога не ашукаюць. **Фронт барацьбы ў Кітаі цяпер зусім вызначыўся. Кляса супроць стаіць клясе.** «Таймс», у артыкуле ад 5 жніўня, быў вымушаны прызнаць: «Карэньні зла ляжаць у вельмі цяжкім становішчы сялянства ўсюды, за выключэньнем асобных абмежаваных раёнаў». А амэры-[illegible]

[illegible] венцыю імпэрыялістых у Кітаі францускі сацыял-фашысцкі орган «Пепль», па словах якога «Кітаю зноў пагражае анархія, з прычыны чаго замежныя дзяржавы пасылаюць ваенныя караблі і войскі для абароны сваіх грамадзян. У цяперашніх умовах дзяржавам было-б вельмі цяжка паступіць інакш».

Камуністычны Інтэрнацыянал мабілізуе масы на абарону кітайскай рэвалюцыі. Адна сэкцыя Камінтэрну за другой абвяшчаюць ударную кампанію пад лёзунгам «рукі прэч ад Кітаю». **Абарона рэвалюцыі ў Кітаі — справа працоўных усяго сьвету.** Кожны дзень прыносіць усё больш выразныя факты, якія паказваюць, якая сьмяротная небясьпека пагражае кітайскай рэвалюцыі. Аднак, эканамічны крызіс у Кітаі, які паглыбляецца, бездапаможнасьць кітайскай буржуазіі і цяжкая галеча шырокіх мас усё больш павялічвае армію незадаволеных і тых, якія паўстаюць. **Якія-б там ня былі ў далейшым цяжкасьці, кітайская рэвалюцыя, якая ідзе ўперад пад сьцягам Камінтэрну і падтрыманая сусьветным пралетарыятам, нямінуча пераможа.**

Д. І—к.

Прыклад недапушчальнага бюракратызму

Яшчэ ў лютым м-цы г.г. бюро рацыяналізацыі пры **ВСНГБ** была ухвалена вынаходка т. Мількіна аб сыгналізацыі для трамвайных астановак. Дырэктар **Транспарттрэсту — т. Максыменка,** да якога тады зьвярнуўся вынаходца **Мількін** са сваёй вынаходкай, абяцаў рэалізаваць яе праз 15 дзён. Тэрмін рэалізацыі вынаходцтва даўно ўжо мінуў, а дырэктар Транспарттрэсту нават і ня думаў аб рэалізацыі.

На запытаньне ВСНГБ чаму не рэалізуецца вынаходка тав. **Мількіна,** намесьнік дырэктара Транспарттрэсту абмежаваўся **бюракратычнай адпіскай, што «вынаходка т. Мількіна ня можа быць рэалізавана па тэхнічных прычынах.**

Цікава тое, што калі паўстала пытаньне аб недапушчальным бюракратызьме з боку **Транспарттрэсту** да вынаходцтва т. **Мількіна,** дык на арэну дзейнасьці зьявіліся нябывалыя «тэхнічныя прычыны».

ВСНГБ павінна заняцца гэтым пытаньнем і прыцягнуць да адказнасьці Транспарттрэст за ігнараваньне рабочых прапаноў.

Э. В.

Тварам да манэўраў

Умацуем сувязь манэўруючых часьцей Чырвонай арміі з працоўнымі масамі Беларусі

Падрыхтуемся да манэўраў

[illegible]

На тактычных занятках

Зьверху: чырвонаармеец дэгазуе атручаны раён. зьнізу— капае экопы.

цю зазначае на неабходнасьць згрупаваньня ўвагі партыі і яшчэ большай мабілізацыі ўсіх сіл рабочае клясы і бядняцка-серадняцкіх мас сялянства на ўмацаваньне абароназдольнасьці СССР, магутнасьці і баяздольнасьці Чырвонай арміі, морскага і паветранага флёту», (рэзалюцыя XVI партзьезду па справаздачы ЦК).

Гэтым самым XVI партзьезд патрабаваў умацаваньня абароназдольнасьці Савецкага Саюзу і ўсклаў на Чырвоную армію канкрэтную і адказную задачу.

Генэральная лінія партыі на індустрыялізацыю краіны і сацыялістычную перабудову вёскі, патрабавала паставіць перад Чырвонай арміяй зусім новыя, больш складаныя задачы баявога ўдасканаленьня.

Умовы вядзеньня сучаснага бою патрабуюць значнага тэхнічнага ўмацаваньня арміі. У гэтым годзе, дзякуючы вялізарным посьпехам індустрыялізацыі нашае краіны, на справе ажыцьцёўлена ўзмацненьне тэхнічнай магутнасьці нашай арміі. І Чырвоная армія прыходзіць да гэтых манэўраў з павышаным тэхнічным базісам і больш высокім тактычным узроўнем баявой падрыхтоўкі.

Манэўры, як і кожны год, зьяўляцца праверкай пройдзенага шляху і падрыхтоўкай да далейшай барацьбы за падняцьце баявой вывучкі на будучы навучальны год.

Побач з задачамі, якія стаяць перад армейскімі паліторганамі і партарганізацыямі па забесьпячэньні найбольшай навучальнасьці манэўраў, трэба дабіцца, каб манэўры яшчэ больш замацавалі цесную змычку паміж рабочымі і Чырвонай арміяй. Кожны рабочы і пра-шло складанай часткай прыняцце раду абавязацельстваў паміж ударнымі часьманэўруючымі часьцямі, заводамі і фабрыкамі з другога боку. Манэўры павінны паслужыць новым штуршком для праверкі сацдагавароў, перазаключэньня іх, і гэта праверка сацдагавароў паміж манэўруючымі часьцямі заводамі і фабрыкамі, павінна быць разгорнута мясцовымі і армейскімі партарганізацыямі ў шырокую палітычную кампанію, якая стварае і ўмацоўвае сувязь Чырвонай арміі з шырокімі працоўнымі масамі.

Важныя палітычныя задачы, якія стаяць перад манэўрамі, **патрабуюць вельмі шырокай і ўсебаковай работы друку,** як вайсковай, так і грамадзянскай.

Ротная «Ільлічоўка», палкавая шматтыражка, раённыя і рэспубліканскія газэты павіны **дапамагчы часьцям Чырвонай арміі ў пасьпяховым выкананьні манэўраў.** Друк павінен згрупаваць сваю ўвагу на пытаньнях асьвятленьня дасягненьняў у галіне вайсковай тэхнікі і баявой вывучкі часьцей, павінен мабілізаваць шырокую пралетарскую чырвонаармейскую грамадзкасьць вакол задач далейшага павышэньня баявой гатоўнасьці Чырвонай арміі, тым самым выконваючы пастанову XVI партзьезду па пытаньні ўмацаваньня абароназдольнасьці краіны.

Наша краіна мае права чакаць ад манэўраў вялікіх вынікаў, і гэтыя вялізарныя задачы будуць вырашаны агульнымі намаганьнямі, як вайсковых часьцей, армейскіх палітапаратаў і парарганізацый, так і грамадзянскімі, партыйнымі, камсамольскімі і грамадзкімі арганізацыямі, якія пытаньню падрыхтоўкі і аказаньню дапамогі па правядзеньні манэўраў аддадуць патрэбную ўвагу.

К. З.

Лепшай ударнай часьці БВА—сьцяг пралетараў Заходняй вобласьці

Праз паўтара месяца рабочыя будуць падагульваць вынікі выкананьня пляну другога году пяцігодкі.

Прыкладна, праз такі-ж час байцы Чырвонай арміі сваёй работай на манэўрах, падагуляць вынікі году баявой падрыхтоўкі.

На першым акруговым зьлёце ўдарнікаў у Бежыцы байцы БВА і пралетары Заходняй вобласьці ўзаемна далі абавязацельства па-ўдарнаму выканаць і перавыканаць свае прамфінпляны.

На днёх на пленуме аблпрафсавету прадстаўнік Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету БВА заявіў, што сутаварыскія чырвонаармейскія часьці бяруць пад свой кантроль змаганьне рабочых за прамфінплян на прадпрыемствах. Байцы будуць правяраць работу сваіх шэфаў, будуць сачыць за тым, як завяршаецца выкананьне прамфінпляну другога году пяцігодкі.

Рабочыя прадпрыемстваў вобласьці, якія выканалі прамфінплян з лепшымі паказальнікамі і лепш прапрацавалі сустрэчным прамфінплянам кантрольныя лічбы на наступны гаспадарчы год, атрымаюць пераходны чырвоны сьцяг імя РВС БВА.

У сваю чаргу, пленум ад імя прафэсыянальных саюзаў вобласьці ўстанавіў перадачу чырвонага сьцягу аблпрафсавету за лепшую баявую падрыхтоўку чырвонаармейскай часьці.

Каштоўнейшай узнагародай для часьці, якая лепш закончыць год баявой падрыхтоўкі, будзе сьцяг пралетараў Заходняй вобласьці.

Фізкультурнае сьвята Чырвонай арміі

Разьдзел БВА заняў першае месца па пераходзе са стрэльбай

Агульнаармейскія спартыўныя спаборніцтвы ў гэтым годзе набылі шырокі размах. У спаборніцтве ўдзельнічае паўтары тысячы чалавек.

«Гвозд» усіх спаборніцтваў — гэта **пераход разьдзелаў са стрэльбай і штурмам умацаванай папасы.**

Трэба прайсьці 15 кілёмэтраў па моцна перасечанай мясцовасьці, па сьцежках і зусім без дарог, па дарозе фарсаваць (пераправіцца) Масква-раку, перамагаць платы, канавы, ручаі, невялікае балота.

За пяршынства змагаліся 13 разьдзелаў пераможцаў на акруговых спаборніцтвах.

**
*

Разьдзел 190 стралковага пал. ад Беларускае Вайсковае акругі ішоў дванаццатым, у самую сьпякоту. Перад ім па чарзе рушыўся разьдзел АЧДВА, які выйшаў на 40 хвілін раней.

Ня гледзячы на такі прамежак часу выхаду разьдзелу, ля стрэльбішча на 14-м кілёмэтры разьдзел БВА дагнаў разьдзел АЧДВА.

Разьдзел АЧДВА ня мог ужо адарвацца ад разьдзелу БВА.

На фініш абодвы разьдзелы прышлі разам, разьдзел АЧДВА, які даў 3 г. 41 хв. і БВА 3 г. 04 хв. **Пяршынства па пераходзе прысуджаецца разьдзелу БВА.**

Кантралёры-судзьдзі адзначаюць асобную дысцыплінаванасьць і арганізаванасьць пры пераходзе разьдзелу БВА. Дасканалую работу разьдзел паказаў на пераправе.

Па стральбе разьдзел БВА таксама аказаўся пераможцам. **Яму і тут прысуджаецца першае месца.**

Спаборніцтвы яшчэ працягваюцца.

Н. П—ны.

Будзем змагацца за культурныя кадры

Выканаць пастанову ЦК УсеКП(б) аб мабілізацыі 10 тысяч комуністых і камсамольцаў для работы ў хатах-чытальнях

Узьняць работу хаты-чытальні!

Хата-чытальня павінна быць тым цэнтрам, дзе арганізуецца культурная і палітычная актыўнасьць батрацка-бядняцкіх мас вёскі. Работа хаты - чытальні выключна важнае значэньне набывае ў нашым сацыялістычным сэктары сельскае гаспадаркі—калгасах і саўгасах.

ЦК УсеКП(б) у сваёй пастанове адносна хат-чытален адзначыў: «Становішча сеткі, арганізацыі, зьмест работы хат-чытален адстаюць ад росту культурных запатрабаваньняў асноўных мас сялянства, не адпавядаюць складанасьці і адказнасьці палітасьветработы ў сучасны пэрыяд. ЦК УсеКП(б) зьвяртае на гэта ўвагу партыйных арганізацый».

Можна з усёй катэгарычнасьцю сказаць, што тое становішча, якое характарызаваў ЦК адносна хат-чытален у нас існуе і **цяпер.** Партыйныя і іншыя арганізацыі і дагэтуль не мабілізавалі ўсіх сіл і сродкаў для таго, каб зрабіць хату-чытальню сапраўдным цэнтрам арганізацыі актыўнасьці мас вёскі навакол вырашэньняў баявых задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Што сабой уяўляюць нашы хаты-чытальні?

Агульнае становішча палітасьветных установаў у вёсцы—хат-чытален, нардамоў, чырвоных куткоў па колькасьці зусім мізэрнае, па якасьці надзвычай нізкае.

Па ўсёй БССР мы маем усяго **99 нардамоў, 526 хат-чытален.** Гэта азначае, што ў сярэднім прыпадае **адна хата-чытальня на тры сельсаветы.** Да гэтага трэба дадаць тое, што сама хата-чытальня сапраўды нават і па сваёй назьве ў поўным сэнсе гэтага слова зьяўляецца «хатай» Амаль што ўсе хаты-чытальні не абсталяваны, нават ня маюць пяцігадовай, геаграфічнай карты, табурэтак, сталоў, не гаворачы пра радыё, кіно, і г. д. Большая частка хат-чытален ня мае бібліятэчак, ня могуць нават выпісаць патрэбнае газэты.

Кадры культурных працаўнікоў, хатнікаў, бібліятэкараў у сваёй большасьці ня маюць мінімуму патрэбных спэцыяльных ведаў і падрыхтоўкі, у значнай сваёй частцы зьяўляюцца нават малапісьменнымі. І таму гэтыя кадры ня здолелі навакол хат-чытален аб'яднаць кадры калгасьнікаў, батрацка - бядняцкага і серадняцкага актыву—грамадчыкаў.

Трэба з усёй катэгарычнасьцю сказаць, што і дагэтуль ня прыступлена да выкананьня пастановы ЦК УсеКП(б) **«аб падборы да восені 1930 году складу раённых акруговых работнікаў, са скончыўшых і канчаючых савпартшколы, пэдтэхнікумы і рабфакі, ня менш 10 тысяч камуністых і камсамольцаў для хат-чытален, замацаваўшы іх на гэтай рабоце ня менш чым на тры гады, паставіўшы сыстэматычную работу па падвышэньні іх кваліфікацыі».**

Большасьць нашых хат-чытальняў стаіць **у баку ад правядзеньня такіх важнейшых палітычных кампаній, як загатоўкі, уборачная, асеньняя сяўба.** Хатамі-чытальнямі не вядзецца работа сярод калгасьнікаў.

Аб тэмпах работы і перабудове культмасавай работы ў вёсцы—выразна сьведчаць факты: хаты-чытальні пад замком, хаты-чытальні — арганізатары п'янак, карцёжнай гульні.

Аб чым, як не аб адсутнасьці ўсякай культурна - выхаваўчай работы ў калгасах, сьведчыць той факт, калі на вачох партыйнай і камсамольскай ячэек за некалькі вёрст ад раёну ў калгасе «Сімукачы» (Магілеўскага раёну) рэгулярна праводзіліся папойкі і гульня ў карты? Замест таго, каб мабілізаваць сілы і энэргію калгасьнікаў навакол пытаньняў умацаваньня калгасу, разьмеркаваньня ўраджаю, правядзеньня ўборачнай кампаніі — праўленьне калгасу нават адпускала сродкі на папойкі, а праз некаторы час спэцыяльна запрасіла папа **сьвяньціць калгасныя пасевы.**

Тварышы на мясцох, недаацэньваючы на практыцы культасьветную работу, забываюць, што пытаньні культурнай рэвалюцыі зьяўляюцца важнейшай **клясавай** задачай пралетарыяту, што ў даным выпадку слабасьць работы хаты-чытальні і іншых культурных установаў вёскі—**узмацняе пазыцыі нашага клясавага ворага.**

Трэба самым рашучым чынам змагацца з апартуністычнай недаацэнкай правядзеньня культасьветнае работы, вядучы барацьбу супроць агіднейшай бязьдзейнасьці ў гэтым напрамку, змагацца з тэндэнцыямі голага культурніцтва. Зрабіць гэту работу неадлучнай часткай усяго нашага сацыялістычнага наступленьня.

10 тысяч камуністых і камсамольцаў павінны быць мабілізаваны да восені гэтага году для работы ў хатах-чытальнях. Гэту мабілізацыю трэба ўлічыць пры разьмеркаваньні работнікаў, у сувязі з ліквідацыяй акруг.

Работу хат-чытален на службу нашай барацьбы за сацыялістычную перабудову вёскі.

С.

ЗЬНЯЦЬ ЗАМКІ

ПАД ПРЫКРЫЦЬЦЕМ ПАПЯРОВЫХ «УВЯЗАК»

«Калі дзе-небудзь захаваліся яшчэ рабскія тэмпы ў рабоце, дык менавіта ў галіне культасьветнае работы».

Гэтыя словы, сказаныя тав. Шверніком у дакладзе на XVI партзьездзе адносяцца і да нашых хат-чытален.

Па Магілеўскім раёне ёсьць 6 хат-чытален. У чым заключаецца іх работа?

Перад намі справаздача райпалітінспэктара: «У зімовы час пры ўсіх хатах-чытальнях былі наступныя гурткі: вайсковых — 4 з лікам 88 асоб; сельска-гаспадарчых — 6 з лікам 93 асоб; драматычных — 4 з лікам 79 асоб, бязбожнікаў — 2 з лікам 55 асоб, палітычных — 3 з лікам 93 асоб».

Але ўсе гурткі — на паперы.

Масавая работа выявілася ў наступным: «усяго хатамі-чытальнямі праведзена лекцый па розных пытаньнях 36, на якіх прысутнічала 80 проц. насельніцтва».

Што зроблена хатамі-чытальнямі па калектывізацыі, спаборніцтве і ўдарніцтве ў калгасах? Нічога. Аб гэтым сьведчыць хаця-б наступны факт. **У Магілеўскім раёне, у калгасе Сімукачы калгасьнікі** ўвесь вольны час гуляюць у карты, п'юць гарэлку. 1-га мая праўленьнем было адпушчана 20 руб. спэцыяльна на папойку. У гэтым-жа калгасе праўленьне спэцыяльна запрасіла папа сьвяціць калгасныя пасевы. Работа з беднатой хатамі-чытальнямі не вядзецца. Хатнікі — самі малапісьменныя.

А кіраўніцтва?

Райпалітсавет прыкрываецца папяровымі «вывадамі», «увязкамі» — бязьдзейнічае. Партыйныя і камсамольскія ячэйкі «ня лічаць гэту работу важнай».

НА РУКУ КЛЯСАВАМУ ВОРАГУ—ШАВІНІСТАМУ

Абвостраная клясавая барацьба, праявы правага ўхілу, «левых» загібаў і прымірэнчых адносін да іх — усё гэта асабліва рэзка выяўляецца на культурным фронце і ў нас, у Беларусі, як у краіне з шмат нацыянальным пераплётам ўскладняецца і яшчэ больш абвастраецца нацыянальнымі момантамі.

У сувязі з гэтым, узмоцненыя праявы вялікадзяржаўнага шавінізму і іншых шавінізмаў, контр-рэвалюцыйнага нацыянал-дэмакратызму, патрабуюць ад нас рашучага ўзмацненьня барацьбы за клясавую выразнасьць ва ўсёй нашай агітацыйна-прапагандысцкай рабоце.

Што робіць хата-чытальня ў гэтай барацьбе? Амаль нічога. Мы маем у Бярэзінскім раёне ў вёсцы Васілеўшчына польскую хату-чытальню. Замест таго, каб мабілізаваць калгасьнікаў, батрацка-бядняцкія масы на барацьбу з разгорнутай дзейнасьцю мясцовых польскіх шавіністых, якія ў сьценах хаты-чытальні нават наладжвалі свае сходы і пасяджэньні, праводзілі агітацыю, хатнік Вальняк зрапку да вечара наладжваў п'янкі, праводзіў сходы калгасьнікаў п'янкай і з вялікімі прамогамі аб калгасах, аб сацыялістычным будаўніцтве... Калгасьнікі слухалі і пілі. А пасьля папойкі наладжвалі вячоркі.

Што рабіла калгасная парт'ячэйка?—маўчала. Нават некаторыя члены партыі самі прымалі ўдзел у гэтых п'янках. А клясавы вораг дзейнічаў.

ТЭМПЫ І ЯШЧЭ РАЗ ТЭМПЫ

Напружанымі тэмпамі праводзіцца ўборачная кампанія. Трэба па-бальшавіцку правесьці асеньнюю сяўбу. На абвестцы дня — неадкладныя пытаньні калектывізацыі вёскі.

Тав. **Якаўлеў** на XVI партзьездзе высунуў баявую ня лёгкую задачу: «...з няпісьменных, або поўпісьменных калгасьнікаў стварыць трактарыстых, з учарайшых гаспадароў, у якіх гаспадарчая ініцыятыва ня выходзіла за межы гаспадаркі ў пяць гэктараў, стварыць арганізатараў удзельнікаў гаспадарак у сотні і тысячы гэктараў...».

А што зрабілі хаты-чытальні ў галіне падрыхтоўкі і выхаваньня гэтых калгасных кадраў, што робяць у вырашэньні баявых гаспадарчых палітычных кампаній сёньняшняга дня?

Хаты-чытальні на замку. Можна падаць цэлы пералік гэтых фактаў.

— У **Росіцкім сельсавеце** (паграмічны раён) ёсьць касьцёл, а побач чытальня. У касьцёле — народ. У чытальні — пуста. Чаму? У чытальні — голыя сьцены, крыху кніжок і работы ніякай. Старшыня сельсавету атрымаў на набыцьцё літаратуры 75 руб., але лічыць непатрэбным на «такую дробязь» траціць грошы.

— **Кубліцкая хата-чытальня** пад замком. Хатнік Кобяк — пядбайна адносіцца да работы. Ядро мясцовага актыву распалася. Насьценгазэта памерла.

— **У вёсцы Забашавічах** (Барысаўскага раёну) хата-чытальня адчыняецца тады, калі сяляне кладуцца спаць. Апроч старых часопісаў няма літаратуры. Калі аднойчы дзядзька папрасіў хатніка Мірука прачытаць газэту — атрымаў адказ: «Выпішы райгазэту «Калгасьнік» і сам пачытай».

— **Старасельская хата-чытальня** заўсёды на замку. **У клюбе калгасу імя Чарвякова** (Мсьціслаўскі раён), дзе **ёсьць** 160 сем'яў — толькі танцулькі ды лаянка. Пасьля вячорак знойдзеш бутэлькі гарэлкі.

Між тым нявыхад на работу пасьля вячарынак — звычайнае зьявішча. Ідзе ўборка ўраджаю, а працдысцыпліна падае і падае.

— **Капаткевіцкі нардом** (Мазыршчына) — поўная безгаспадарнасьць. Усюды паламаныя рэчы, бруд, валяецца шкло. Заслона — дзіравая дзяруга. У нардоме ёсьць раяль, на якім хто хоча той грае. Па раялі нават ходзяць нагамі.

Той-жа малюнак вы знойдзеце ў **даўгавіцкай хаце-чытальні** (Аршаншчына), у **капаткевіцкім нардоме,** у радзе іншых месц.

Бязьдзейнасьць хаты-чытальні на руку кулаку, яго контррэвалюцыйнай, анты-калгаснай агітацыі. Гэта трэба ўявіць.

Зьняць замкі з хат-чытален. Умацаваць іх кадрамі добрых хатнікаў-камсамольцаў, камуністых, з тых, што скончылі і канчаюць саўпартшколы, пэдтэхнікумы і рабфакі. Уключыць работу хат-чытален у весь ход нашага сацыялістычнага наступленьня. Вось баявыя задачы.

ХАТНІК.

Радыёўстаноўкі не выкарыстоўваюцца

Амаль у кожных сельсаветах і саўгасах **Бярэзінскага, Чэрвеньскага і Смалявіцкага** раёнаў маюцца радыёўстаноўкі. На вялікі жаль усе яны ўмовіліся актыўна маўчаць і ніякай карысьці ня прыносяць.

Увесь матар'ял, які перадаецца праз радыё, можа прыносіць вялікую карысьць месцам па правядзеньні тых ці іншых кампаній. Але бяда ў тым, што ўсё гэта на мясцох не выкарыстоўваецца.

Кіраўніцтва МЦРК павінна быць абноўлена

НАВАТ УЧОРА ЦЭРАБКОП НЯ ВЕДАЎ КОЛЬКІ БУЛЬБЫ ПАТРЭБНА МЕНСКУ

На працягу ліпеня і жніўня ў „Зьвязьдзе“ быў зьмешчаны рад артыкулаў і заметак пра нікуды няварутую работу менскага Цэрабкопу. Рабкоры сыгналізавалі аб тым, што апарат і кіраўніцтва Цэрабкопу ня здолеў наладзіць забесьпячэньне рабочых Менску ў межах тых магчымасьцяй, якія ў нас ёсьць. Няма патрэбы пералічваць усе тыя вялікія і малыя недахопы і прарывы ў рабоце МЦРК, на якія паказвалі друк, адпаведныя органы і грамадзкасьць.

Мы спынімся на больш характэрным факце. Звыш тыдню таму назад мы папярэджвалі, што праўленьне МЦРК ня ведае, колькі бульбы патрэбна Менску, але кіраўнікі ЦРК не зьвярнулі на гэта ўвагі, як і на другія шматлікія сыгналы. У выніку зараз стварылася такое становішча, што ў крамах МЦРК за апошнія дні ня было ні аднаго кілё бульбы, у тэй час, калі бульба ў БССР ёсьць у дастатковай колькасьці. Характэрна—Койданаўскі райкалгассаюз накіраваў на адрас менскага ЦРК мёд і гуркі. Але работнікі ЦРК нават не паклапаціліся, каб сваячасова выкупіць гэтыя тавары і апошнія былі прададзены чыгункай з таргоў.

Такія адносіны да рабочага спажыўца надалей нельга цярпець. Адсутнасьць плянавасьці і выразнасьці ў рабоце Цэрабкопу падвойвае тыя харчовыя цяжкасьці, якія зараз мы перажываем і грае на руку нашаму клясаваму ворагу. Цяперашняе кіраўніцтва Менцэрабкопу, якое аказалася няздольным арганізаваць правільнае забесьпячэньне рабочых і служачых Менску, павінна быць рашучым чынам абноўлена.

Менск патрабуе выразнага пляну забесьпячэньня

ШТО ЎЖЫТА НАРКАМГАНДЛЮ?

Наш супрацоўнік правёў гутарку з наркамгандлю БССР тав. БАЛЦІНЫМ па пытаньні аб становішчы забесьпячэньня Менску бульбай.

Недахоп бульбы, які стварыўся за апошнія дні ў Менску выкліканы выключна злачынна нядбайнымі адносінамі да гэтага пытаньня як з боку МЦРК, так і з боку загатоўчых арганізацый і Белплодагародніны.

Ніякіх цяжкасьцяй у выкананьні пляну загатоўкі бульбы і забесьпячэньня ёю рабочых гарадоў БССР няма. Штодзённа ў Беларусі загатаўляецца значна большая колькасьць бульбы, чым гэта трэба для забесьпячэньня нашых гарадоў.

Асноўнай прычыной, якая прывяла да прарыву, зьяўляецца адсутнасьць выразнага пляну забесьпячэньня Менску. МЕНЦЭРАБКОП дапусьціў грубую памылку тым, што ён даў распараджэньне аб спыненьні адгрузкі бульбы, не папярэдзіўшы пра гэта Белплодагародніну, якая павінна рэгуляваць забесьпячэньне Менску. БЕЛКААПСАЮЗ і БЕЛПЛОДАГАРОДНІНА, якія павінны былі рэгуляваць завозам бульбы, гэтага сваячасова не зрабілі і, зразумела, павінны несьці адпаведную адказнасьць.

Створанае становішча нельга інакш расцэньваць, як злачынства, якое зрывае рабочае забесьпячэньне.

Справа аб зрыве рабочага забесьпячэньня Наркамгандлем накіравана пракурору рэспублікі з просьбай у двухдзённы тэрмін закончыць сьледзтва і выявіць канкрэтных вінаватых з тым, каб прыцягнуць іх да суровай адказнасьці.

Наркамгандлем ужыты рад захадаў па накіраваньні ў Менск з розных раёнаў БССР выстарчальнай колькасьці бульбы.

Наркамгандлем запрапанавана Белплодагародніне і Белкаапсаюзу выпрацаваць дакладны плян забесьпячэньня бульбай Менску, Віцебску, Гомеля і Барысава.

ШТО Я ЗРАБІЎ,

каб дапамагчы хутчэй даставіць гародніну ў рабочыя цэнтры—

павінен запытацца ў сябе кожны член прафсаюзу

Загатоўкі збожжа і гародніны па БССР толькі нядаўна пачаліся. Між тым ужо выяўлены рад агідных фактаў у практыцы работы нашых загатоўчых арганізацый. Возьмем напрыклад такі факт, калі ў Менску на працягу некалькіх дзён ня было бульбы—гэта ў цэнтры Беларусі, якая экспартуе бульбу за свае межы. А вось яшчэ факты. **Койданаўскі райкалгассаюз накіроўвае гуркі і мёд Менскаму ЦРК, а чыгунка прымушана прадаць гэты тавар з таргоў, бо МЦРК ня выкупіў тавару.** Райкалгассаюз чакае грошай за свой тавар, а ён, з прычыны агіднейшага галавацяпства работнікаў з апарату ЦРК, праданы з таргоў.

Або возьмем пабудову хавальняў для гародніны. Для сканчэньня іх пабудовы патрэбна салома. МЦРК яе ніяк ня можа атрымаць. **Галоўны інжынэр трэсту «Сьвінавод»** усякімі мерамі перашкаджае гэтаму **і патрабуе, каб яму раней адпусьцілі паўтузіны крэслаў і ложкаў.** Для пабудовы пунктаў для закваскі капусты раней не хапала цэмэнту, зараз цэмэнт нарэшце атрымалі, але няма шчэбня і цэглы.

Для хаваньня гародніны ня хопіць тых памяшканьняў, якія ўжо ёсьць і будуюцца ў гарадох. **На дапамогу загатоўчым арганізацыям і каапэрацыі павінны прыйсьці ЖАКТ'ы і спажыўцы, арганізаваўшы хаваньне гародніны ў сябе дома.** Гэта трэба рабіць ужо зараз. Кожны рабочы і служачы павінен заявіць, колькі ён можа захаваць у сябе гародніны.

Між тым **ЖАКТ'ы і прафсаюзы яшчэ нічога не зрабілі для дапамогі каапэрацыі.** Усе вышэй паданыя факты сьведчаць аб атмасфэры безадказнасьці, якая мае месца ў нашых загатоўчых арганізацыях спажывецкай каапэрацыі.

Справу рабочага забесьпячэньня трэба зараз-жа ўзяць пад пільны грамадзкі кантроль. **Рабкоры** павінны мабілізаваць усю сваю ўвагу на загатоўкі збожжа і гародніны, арганізаваўшы дзеля гэтага спэцыяльныя брыгады, узяць пад абстрэл будаўніцтва хавальняў і перавозку гародніны і збожжа. Шмат чаго могуць дапамагчы самі **чыгуначнікі і воднікі, арганізаваўшы штодзенную праверку хаваньня і перавозкі гародніны і хлеба.** Трэба зараз-жа аслабаніць усе склады і пакгаўзы на станцыях чыгункі і скарыстаць усе парожнія памяшканьні ў раёне чыгуначных вузлоў. Грамадзкасьць транспарту павінна зараз-жа сыгналізаваць аб усіх ненармальнасьцях у перавозках грузаў гародніны і збожжа, прастоях вагонаў, сустрэчных перавозках і г. д. і садзейнічаць хутчэйшаму прасоўваньню прамтавараў у раёны збожжазагатовак.

Кожны член прафсаюзу павінен задаць сабе пытаньне—а што я зрабіў, каб дапамагчы прасунуць грузы хлеба і гародніны ў рабочыя цэнтры.

Калі за прарывы ў рабочым забесьпячэньні прафсаюзы нясуць аднолькавую адказнасьць з каапэрацыяй, дык па вёсцы прафсаюзы нясуць роўную адказнасьць з загатоўчымі арганізацыямі за посьпех загатоўкі збожжа і гародніны. Таму прафсаюзы павінны зараз перабудаваць усю сваю работу на вёсцы і ўзяць самы актыўны ўдзел у загатоўках.

Брыгада Цэнтрасаюзу і ЎсеЦСПС па праверцы рабочага забесьпячэньня і загатовак.

У Менск накіроўваюцца вагоны з бульбай

Яшчэ ўчора бульбы для забесьпячэньня Менску было мала, ні ў аднэй краме МЦРК бульба не прадавалася. Загатоўчыя арганізацыі ня ведаюць, колькі і з якіх месц адгружана ў Менск бульбы.

МЦРК усё яшчэ ня можа адказаць, колькі бульбы патрэбна штодзённа Менску.

На запытаньне наркамгандлю тав. **Балціна,** што зроблена для таго, каб вагоны з бульбай, якія накіраваны ў Менск, не затрымоўваліся ў дарозе, прадстаўнік Белплодагародніны заявіў, што ён зьбіраецца пагаварыць з упаўнаважаным Наркамшляхоў зносін для бесьперабойнай дастаўкі вагонаў. Толькі зьбіраецца! Менск ужо чацьверты дзень сядзіць бяз бульбы, а нашы загатоўчыя арганізацыі ўсё яшчэ дагаварваюцца.

На нарадзе пры Наркамгандлю высьветлілася, што за 21 і 22 у Менск прыбыла тры вагоны з бульбай. Акрамя гэтага, калгасьнікі з ваколічных прыгарадных калгасаў Сьмілавіцкага і Астрашыцка-Гарадзецкага раёнаў падвезьлі чырвонымі абозамі 1.200 пудоў бульбы. Цікава адзначыць, што на мясцох ва ўсіх раёнах калгасы ня толькі не адмаўляюцца ад капаньня бульбы, але наадварот арганізоўваюць ударную работу па капаньні. Ні ў адным з прыгарадных раёнаў не вядома пра тое, што Менск застаўся бяз бульбы. Ні адна з загатоўчых арганізацый нічога не зрабіла, каб арганізаваць загатоўку бульбы ў прыгарадных раёнах. Калгасьнікі гэтых-жа раёнаў за ўчарайшы дзень адгрузілі Менску тры вагоны бульбы.

Такім чынам, тлумачэньне перабояў спасыланьнямі на немагчымасьць капаць бульбу ў калгасах, ня мае пад сабой ніякай падставы. **Асноўнымі вінаватымі ў зрыву забесьпячэньня Менску бульбай зьяўляецца выключна МЦРК і загатоўчыя арганізацыі, якія злачынна аднесьліся да гэтага важнейшага пытаньня.**

Вельмі дрэнна ўсё яшчэ справа з пытаньнем арганізацыі перавозкі бульбы з вагонаў у крамы МЦРК.

Цікава адзначыць, што рад перашкод, якіх не маглі зьнішчыць, Цэрабкоп і загатоўкі на працягу некалькіх дзён, т. Балцін был урэгуляваны па тэлефону на працягу 10 хвілін.

Узгоднена пытаньне з упаўнаважаным Наркамшляхоў зносін, каб адгружаная ў Менск бульба не затрымоўвалася ні на аднэй станцыі. Мабілізаваны ўвесь транспарт УМТ'у і Белдартрансу для перавозкі бульбы з вагонаў і бліжэйшых калгасаў непасрэдна ў крамы.

Менцэрабкопу запрапанавана наладзіць на станцыі дзяжурствы на працягу цэлых сутак для таго, каб вагоны, якія прыбываюць з бульбай, адразу-ж разгружаліся. Тав. Балцін запрапанаваў МЦРК неадкладна прыступіць да продажу бульбы, гародніны і фруктаў з латкоў на рынках з развазных фурманак.

Усе прадаўцы МЦРК затрыманы на вячэрнюю работу для таго, каб бульбу прадаваць бяз усякага перабою на працягу ўчарайшага вечару.

Разбазарваюць масла і мяса

Рабочая брыгада нядаўна абсьледвала ход мясазагатовак па Магілеўскай акрузе. Рабочыя праверылі работу Аддзяленьня Белмяса, Днепрасаюзу і малочнага саюзу. Белмяса за апошні квартал загатовіла 118 тон, замест вызначаных паводле пляну 248 тон. Днепрасаюз загатовіў 91 тону замест 456 тон. Малжывсаюз з вызначаных яму 1.440 тон, загатовіў 1.152 тоны.

Недавыкананьне пляну мясазагатовак наперш тлумачыцца тым, што раённыя арганізацыі, райвыканкомы і райкомы, спажывецкая каапэрацыя і загатоўчыя пункты на мясцох не аддаюць гэтай справе належнай ўвагі. У Бялыніцкім раёне ў адным з калгасаў было выбракавана 30 кароў, але іх калгас на мяса не аддаў. У Чэрыкаўскім раёне сьвіней забіваюць на месцы ў калгасах і тут-жа зьядаюць. РВК абмежаваўся толькі штрафам. У Кармянскім раёне 4 забітыя каровы пайшлі на мясцовыя патрэбы ў той час, як гэта ня было вызначана паводле нараду. **У Чачавіцкім раёне разбазарваюць масла і яйкі, адпускаюць іх мясцовым арганізацыям не па нарадах.**

Амаль нічога ня зроблена і ў Магілеўшчыне ў галіне лоўлі рыбы. У акрузе ёсьць 16 раёнаў, але ўсяго арганізавана 15 рыбалоўных арцеляй, якія абʼядноўваюць 194 рыбакоў. Магілеўскі сампрамсаюз рыбалоўнымі арцелямі зусім ня кіруе. Дагэтуль выканана ўсяго **20 проц. гадавога пляну. Большая частка рыбы ідзе на прыватны рынак.**

У акруговых арганізацыях наглядаецца ліквідацыйны настрой. Аб апарацыйнай рабоце ў акругах нават і ня думаюць.

Брыгадзір **ГІТЛІЦ.**

ВІНАВАТЫЯ АРЫШТАВАНЫ

СЬЛЕДЗТВА БУДЗЕ СКОНЧАНА НА ПРАЦЯГУ 3 ДЗЁН

У раёны мясных загатовак выяжджаюць прадстаўнікі пракуратуры

Наш супрацоўнік меў гутарку з намесьнікам пракурора рэспублікі т. Міхайлавым аб мерах, прынятых пракуратурай па гэтай справе.

Пракуратура рэспублікі лічыць гэту справу ўедавочным шкодніцтвам.

Вінаватыя ў перабоях з забесьпячэньнем Менску бульбай, супрацоўнікі МЦРК — загадчыкі агародна - фруктовай часткай БУЖЫН і ЮДОВІЧ і адказны кладаўшчык базы БЯРОЗКІН па загаду пракуратуры ўжо арыштаваны.

У пракуратуры адбылася нарада рабкораў газэт, прадстаўнікоў рабочых брыгад і «лёгкай кавалерыі» Кастрычніцкага раёну, якія праводзілі налёт і абсьледвалі работу МЦРК. Налёт высьветліў, што МЦРК у сваіх агародах, замест гародніны, засеяў жыта і пшаніцу. На складах МЦРК антысанітарнае становішча, адсутнасьць усякага ўліку і плянавасьці.

Цікава адзначыць, што ў той час калі ў крамах ня было бульбы, з-за адсутнасьці транспарту, транспарт МЦРК стаяў бяз справы і ня быў скарыстаны.

Адначасова пракуратурай пасланы адказныя працаўнікі ў раёны, дзе сарваны мясазагатоўкі. На мясцох органамі пракуратуры вядзецца высьвятленьне канкрэтных вінаватых у зрыве мясазагатовак. У Мазырскай акрузе ўжо арыштавана 17 чал. загатоўцаў за сувязь з прыватнікам і за зрыў загатовак.

Усе справы па зрыве забесьпячэньня гарадоў гароднінай і па зрыве мясазагатовак будуць разглядацца органамі пракуратуры па-за чаргова.

Безадказнасьць у апараце Белкаапсаюзу

Нядаўна скончылася чыстка Белкаапсаюзу. У часе чысткі было выяўлена шмат недахопаў у рабоце спажывецкай каапэрацыі, асабліва ў рабоце Белкаапсаюзу. Ня гледзячы на гэта, у апараце Белкаапсаюзу, як і раней пануе поўная безадказнасьць. Тэрміновыя тэлеграмы, якія трэба накіроўваць у раёны, цэлымі тыднямі ляжаць у машынным аддзяленьні. Пошта з раёнаў разглядаецца на чацьверты-пяты дзень. Ніякай сталай сувязі з раёнамі зараз у Белкаапсаюзе няма.

Плянавы аддзел амаль увесь пашоў у адпачынак. Таксама і статыстычны,—засталіся толькі кур'еры.

Члены праўленьня Белкаапсаюзу загрузьлі ў папяровым моры і фактычна ня кіруюць сыстэмай каапэрацыі. Гомельскі і Бабруйскі ЦРК зараз аддаюць пад суд, зьменена кіраўніцтва Віцебскага ЦРК.

Ня лепш і справа ў Менскім ЦРК. На станцыённую базу МЦРК прыбыў вагон капусты, якая праляжала 6 дзён і папсавалася. Сотні пудоў агуркоў згнілі ў скляпох. У сталовых МЦРК бульбу выдаюць толькі дэлегатам.

У Рэчыцкім ЦРК самазабесьпячэньне дэфіцытнымі таварамі праводзіцца значна лепш, чымся ўборка агародніны і догляд за сьвіньмі.

Ячэйка Белкаапсаюзу прымае толькі агульныя рэзалюцыі, фактычна ніякага ўплыву на работу ўстановы ня мае. На партсходы з 50 чалавек зьяўляецца толькі 20-25.

К. РОЗ, ШНІПЕР.

Рыхтуйце „сустрэчны прамфінплян“

Мы абвінавачваем трыкутнік Бабруйскага камбінату

Каштоўны экспартны лес несваячасова адгружаецца,—55 сіласных вежаў валяюцца пад даждждом

У фанэрным цэху цякучасьць рабочай сілы дасягае 40%

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

Цэхі Бабруйскага камбінату растуць, як грыбы пасьля дажджу. Кожны дзень уліваюцца ўсё новыя групы рабочых. Гэтымі днямі будзе пушчаны на поўны ход беладрэвачны цэх. Рабочы калектыў павялічыцца яшчэ на 600 чал.

Звыш 1.000 партыйцаў і камсамольцаў налічваюць партыйная і камсамольская ячэйкі заводу. Кадр рабочых таксама моцны. Шмат часу прайшло з першага дня пуску камбінату і шмат якія з учарайшых навічкоў набылі ўжо вопыт старых кваліфікаваных рабочых.

Але паасобныя групы, правільней—групкі рабочых, пазіраюць яшчэ на камбінат, як на чужое прадпрыемства, не сваё, пабудаванае на працоўныя грошы рабочых і сялян. Гэтаму спрыяе невыразнае кіраўніцтва з боку адміністрацыі і вельмі слабая культурна - масавая і выхаваўчая работа.

Напрыклад, на біржы лесаматарʼялаў адміністрацыя ў асобе загадчыка Цімашкевіча нават ня ўлічвае прагулаў і злосных прагульшчыкаў. Значэньне 19 бракераў на біржы зусім не адчуваецца. Рабочыя робяць тое, што кожны з іх хоча. А некаторыя хочуць залезьці на штабель і праспаць свой рабочы дзень. Цікава, што на нарадзе партактыву біржы самі бракеры гаварылі, што можна прапусьціць у дзень 15 вагонаў матарʼялаў, а фактычна біржа прапускае штодзенна ня больш 7-10 вагонаў. А калі дырэктар камбінату тав. Шклярман заявіў, што можна адгружаць і 20 вагонаў пры належным ушчыльненьні рабочага дня, дык член партыі тав. Чарнякоў сказаў:

— 20 вагонаў мы не адгрузім. Гэта фантазія, усё адно, што ляцець на луну...

Гэтым не абмяжоўваюцца недахопы на біржы матарʼялаў. Сярод рабочых, у пераважнасьці выхадцаў з вёскі, не вядзецца ніякай культурна-выхаваўчай і масавай работы. Абслугоўваньне рабочых пастаўлена вельмі дрэнна. Ёсьць выпадкі, калі рабочыя па два тыдні не атрымліваюць хлебных картак. Замест шэфства старых рабочых над маладымі, што практыкуецца на іншых прыкладных прадпрыемствах, тут на камбінаце наглядаюцца выпадкі цкаваньня сэзоньнікаў. Над навічком насьміхаюцца, жартуюць над ім і даводзяць да таго, што сэзоньнік, прапрацаваўшы 2-3 дні, уцякае з камбінату.

На біржы чамусьці да гэтага часу ня ўведзена зьдзельшчына. Таму ў рабочых няма зацікаўленасьці, працуюць абы дзень да вечара. Вагоны для пагрузкі матарʼялаў падаюць раніцой, а 9 гадз. прыходзяць грузчыкі, а грузіць няма чаго, біржа не падрыхтавала. Да 12 гадз. дня, а часам і пазьней, чакаюць грузчыкі, пакуль біржа раскачаецца. Таму часам бываюць выпадкі калі каштоўны экспартны лес застаецца недагружаным і начуе пад даждждом. **Пад даждждом знаходзяцца 55 сіласных вежаў.**

Дзе-ж сацспаборніцтва і ўдарніцтва? Што робіць прафком і ячэйка? Што робіць адміністрацыя? На гэта трэба адказаць, што ўвесь трыкутнік біржы матарʼялаў ня ўмее або ня хоча навесьці парадак на біржы.

Ня лепшая справа і ў цэхах. У фанэрным цэху, дзе працуе 550 чалавек, **цякучасьць рабочай сілы даходзіць да 40 проц. на зьмену.** Хто ў гэтым вінаваты? Па думцы кіраўніцтва, вінаваты ва ўсім самі рабочыя. А нам, здаецца, што вінаваты цэхавы трыкутнік. Старшыня прафкамітэту тав. **Альтшулер** іншых мер змаганьня з цякучасьцю, апрача рэпрэсыўных, ня ведае. Выключыць з саюзу і кропка. А сакратар ячэйкі тав. **Садоўскі** знаходзіць лекі толькі ў лаянцы. Абодвы гэтыя кіраўнікі не карыстаюцца аўтарытэтам.

— Яны шмат гавораць, а практычнай работы ня бачна, — кажуць пра іх рабочыя.

Майстры не асьмельваюцца ўзяць на сябе адказнасьць.

— Рабочыя ня слухаюць майстроў, —скардзіцца загадчык цэхам тав. Гулеў.

У фанэрным цэху сярод прагульшчыкаў ёсьць таксама камуністыя і камсамольцы. Член партыі **Беляўскі** 6 дзён прагуляў толькі таму, што не паладзіў з майстрам. Потым падаў заяву аб выхадзе і падгаварыў зрабіць тое-ж самае члена партыі Захарэвіча.

На электрастанцыі прафработа ў заняпадзе, прафком бязьдзейнічае.

Работа ўдарнікаў ня ўлічваецца. Няма ўліку і прапаноў рабочых.

Насьценгазэты не арганізуюць масы па выкананьне прамфінпляну. Пішуць пра тое, хто з кім палаяўся. Друкаваная газэта «Пралетарская піла» таксама піша пра тое, хто каго скубануў, зьмяшчае фэльетоны — «ня ўсе роўна жывуць», газэта выступае за ўраўнілаўку, або зьмяшчае артыкулы агульнага зьместу. У друкаваную газэту пішуць ня больш 5 чалавек. масавай рабкораўскай арганізацыі на камбінаце няма. А няма не таму, што газэта не асьвятляе тых пытаньняў, якія цікавяць рабочых, а кіраўнікі адносяцца да рабкораўскіх артыкулаў наплявацьельскі: па сёнешні дзень **няма адказу на 42 артыкулы.**

Толькі ў апошні час на камбінаце пачынае ажываць сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Створана некалькі скразных брыгад. Пачынаецца прапрацоўка кантрольных лічбаў і падрыхтоўка сустрэчнага прамфінпляну. Передавыя рабочыя вельмі цікавяцца сустрэчным прамфінплянам і пачынаюць уносіць прапановы пра тыя, ці іншыя вытворчыя паляпшэньні.

Кіраўніцтву камбінату трэба больш актыўна і рашуча пачаць змаганьне з усімі вытворчымі недахопамі, каб палегчыць заводзкаму актыву складаньне сустрэчнага прамфінпляну і стварыць глебу для поўнага выкананьня пляну бягучага году.

А. МАНЬКОЎ.

15 кілёмэтраў да зьліўнога пункту

Загатоўка малочных прадуктаў на Віцебшчыне праходзіць самацёкам. **Селяніну часта прыходзіцца хадзіць па 10-15 кілёмэтраў на зьліўны пункт.** Фонды, вызначаныя для прэміяваньня здатчыкаў малака выкарыстоўваліся вельмі дрэнна. Няма ўліку, як каму і за што выдавалася прэміяваньне. Ёсьць калгасы, якія дагэтуль нічога не атрымалі за зданае малако.

Камуна «Інтэрнацыянал», Сутаўскага сельсавету, Лёзьнянскага раёну, да мая месяца не здавала масла спажывецкай каапэрацыі з тае прычыны, што **акруговы малочны саюз не забіраў малака, чакаючы пабудовы сыраварні.** Маслам і малаком малочны саюз тады ня цікавіўся. У камуне ёсьць каля 300 галоў малочнай жывёлы. Здана-ж было да 15 мая ўсяго 600 кілёграм масла.

ПЯТРОЎСКАЯ.

З лістоў рабселькораў

АРГАНІЗУЙЦЕ ЗБОР МЭТАЛЯЛОМУ

Рудмэтальгандаль за жнівень і верасень м-цы павінны загатовіць мэталялёму 30 проц. гадавога заданьня. Гэтае баявое заданьне партыі і ўраду можа быць выканана толькі пры шырокім удзеле працоўных мас у гэтай рабоце. З гэтай мэтаю Рудмэтальгандаль абвясьціў 2-хмесячнік збору мэталялёму. Месячнік ставіць сваёй мэтай сабраць увесь непатрэбны чорны і каляровы лём, які валяецца на прадпрыемствах, а таксама і ў паасобных гаспадарках і здаць гэта Рудмэтальгандлю.

Грамадзкія, прафэсыянальныя і гаспадарчыя арганізацыі павінны прыняць актыўны ўдзел у гэтым 2-хмесячніку. **Кожная ўстанова і прадпрыемства павінны выявіць увесь непатрэбны ім мэталялём і здаць яго Рудмэтальгандлю.**

Вялікі ўдзел у гэтай кампаніі могуць прыняць камсамольцы і піянэры шляхам арганізацыі суботнікаў на прадпрыемствах і ва ўстановах і шляхам абыходу двароў.

Пясін.

ЗРУХУ ЯШЧЭ НЯ ВІДАЦЬ

«Зьвязда» у свой час пісала аб тым, што будаўніцтва сьвінарнікаў і загатоўка сьвінаматак па Магілеўскаму раёну праходзіць вельмі слаба. На сёнешні дзень зруху ў гэтай галіне яшчэ ня відаць. Усяго будуецца толькі 6 сьвінарнікаў, у той час, калі па пляне прадугледжана пабудаваць 10 сьвінарнікаў. Калгасы «Сьцяг Камунізму», «Чырвоны Кастрычнік» і інш. яшчэ зусім ня прыступілі да будаўніцтва сьвінарнікаў.

Асабліва дрэнна абстаіць справа з загатоўкай сьвінаматак. Усяго загатоўлена 570 штук, што складае 57 проц. плянавага заданьня.

Райкалгассаюз ня прымае ніякіх мер да выкананьня кантрольнага заданьня.

А. Шчарбакоў.

Хлебазагатоўкі

БЯРЭЦЕ з НАС ПРЫКЛАД,—

кінулі выклік адзінаасобнікі Падалескага сельсавету

25 ТОН ПАТРАБУЕ ПЛЯН.—МЫ ЗДАЕМ 40

ГОМЕЛЬ, (Брыгада «Зьвязды»). Безадказнасьць і абломаўшчына пануюць у справе падрыхтоўкі да загатовак хлеба па былой Гомельскай акрузе. **Толькі гэтымі днямі большасьць раёнаў прыступіла да падрыхтоўкі і правядзеньня кампаніі.**

Разгортваньню загатовак перашкаджае **недахоп складаных малатарняў.** Яшчэ два-тры месяцы назад Акркалгассаюз абяцаў калгасам прыслаць малатарні. Прадстаўнікі калгасаў некалькі раз езьдзілі ў Гомель і не дабіліся там нічога. У калгасе імя Калініна, Рэчыцкага раёну, ляжыць **неабмалочаным** з-за адсутнасьці малатарань **каля 10 тысяч цэнтнэраў збожжа.**

На агульным сумным фоне вызначаецца добрай падрыхтаванасьцю **Рэчыцкі, Гомельскі і Ўваравіцкі** раёны. Арганізацыі гэтых раёнаў здолелі пераключыцца на бальшавіцкія тэмпы і пабаявому навярстаць упушчаны час. Партарганізацыі гэтых раёнаў мабілізаваны на правядзеньне загатовак. Па вёсках выбраны камісіі садзейнасьці. Арганізуецца калгасны актыў, вядзецца работа сярод батракоў і беднякоў. Ёсьць ужо вынікі добрай падрыхтоўкі.

На сходах беднякоў і серадняков адзінаасобнікаў Падалескага сельсавету, Рэчыцкага раёну, пастаноўлена замест вызначаных, паводле пляну, 26 тон збожжавых культур здаць ня менш 40. Толькі 29 тон яны здаюць па кантрактацыі. Рэшту—беднякі і серадняки ўзялі на сябе ў парадку самаабавязацельства. Здача збожжа праходзіла мэтадам сацыялістычнага спаборніцтва паміж асобнымі гаспадаркамі.

Калгас «Паростак Сацыялізму» гэтага-ж раёну выканаў 200 проц. **заданьня па хлебу.**

Беднята в. Капараўка, Рэчыцкага раёну на сходах прыняла самаабавязацельства здаць пэўную колькасьць пудоў хлеба пралетарскай дзяржаве і **выклікала на спаборніцтва беднякоў іншых вёсак.** Пасьля сходу беднаты **агульны сход вёскі,** ня гледзячы на шалёную агітацыю кулацтва, парашыў здаць у парадку самаабавязацельства **ня менш 100 цэнтнэраў хлеба, паводле-ж пляну трэба было здаць 75 цэнтн. хлеба.**

Калгас «Чырвоная Беларусь» Гомельскага раёну, першы ў раёне чырвонымі абозамі даставіў у горад 50 цэнтн. збожжа.

Адзінаасобнікі в. Іволься, Уваравіцкага раёну ў адказ на выклік калгасу «Камінтэрн», даставілі чырвонымі абозамі на ссыпны пункт больш 60 цэнтн.

Гэты зрух толькі пачатак вялікага пералому ў хлебазагатоўках, якога павінна дабіцца ўся савецкая грамадзкасьць раёнаў былой Гомельскай акругі.

САЛДАЦЕНКА.

***

ПЛЕШЧАНІЦЫ. (Наш кар.). У мястэчка прыбыў першы чырвоны абоз калгасаў у ліку 105 фурманак, на ссыпныя пункты здадзена 30 тон хлеба. Першымі ідуць калгасы прымежнага **Крайскага сельсавету** і камуна 1-га мая, якая здала 500 пудоў хлеба.

***

БЫХАЎ. (Наш кар.). Калгас «Новы Сьвет»—10-га жніўня даставіў у горад чырвоным абозам 250 пуд. жыта. Калгас ішоў першым у раёне па веснавой сяўбе і ўборцы ўраджаю.

СЕЛЬСАВЕТЫ, СТАНЬЦЕ НА ЧАЛЕ ЗАГАТОВАК!

(З абежніку ЦВК БССР)

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт БССР разаслаў абежнік усім выканаўчым камітэтам і саветам БССР наконт іх удзелу ў хлебазагатоўчай кампаніі.

Плян загатоўкі для БССР у колькасьці 123.000 тон,—гаворыццаў абежніку—зьяўляецца зусім рэальным і яго поўнае выкананьне залежыць выключна ад актыўнасьці мясцовых органаў, ад таго, якія тэмпы будуць разгорнуты, як будуць прыцягнуты ў загатоўкі батрацтва і бядняцка-серадняцкія масы вёскі.

Прэзыдыум ЦВК прапануе ўсім савецкім арганізацыям праводзіць усю работу па загатоўках пры шырокім удзеле савецкай грамадзкасьці, с.-г. рабочых, батракоў і батрацка-серадняцкіх мас вёскі.

Трэба неадкладна праверыць, ці даведзены пляны загатовак да кожнай вёскі і кулацкага двара, разгарнуць абгаварэньне пляноў на сходах вёскі, на сходах беднаты. Трэба правесьці шырокую растлумачальную работу сярод калгасьнікаў, беднаты і серадняков, каб кожны двор прымаў актыўны ўдзел у выкананьні пляноў.

Ні ў якім разе не дапушчаецца адміністраваньне ў адносінах бядняцка-серадняцкіх мас.

Савецкія органы павінны пры ўдзеле беднаты і серадняков разгарнуць работу па выяўленьні кулацкіх гаспадарак, прадʼявіўшы апошнім цьвёрдае заданьне на здачу хлеба.

Трэба забясьпечыць здачу хлеба чырвонымі абозамі на базе спаборніцтва паміж паасобнымі раёнамі, сельсаветамі, калгасамі, вёскамі і паасобнымі гаспадаркамі.

З самага пачатку кампаніі, трэба павесьці рашучую барацьбу з кулакамі і нэпманамі, якія перашкаджаюць хлебазагатоўкам, уцягваючы ў гэтую барацьбу батрацка-бядняцка-серадняцкія масы. Трэба ўзяць пад кантроль работу ўсіх загатоўчых арганізацый.

Райвыканкомы і сельсаветы павінны стаць на чале хлебазагатоўчай кампаніі, забясьпечыўшы правядзеньне правільнай клясавай лініі. Уся адказнасьць за правядзеньне загатовак ускладаецца на выканаўчыя камітэты і саветы.

Сіроцінскі раён—бяз пляноў

Іншыя раёны толькі зараз пачалі падрыхтоўку

ВІЦЕБСК. (Брыгада «Зьвязды»). Падрыхтоўка да хлебазагатовак па большасьці раёнаў былой Віцебскай акругі толькі пачынае разгортвацца. Пляны хлебазагатовак не даведзены да паасобных калгасаў і сельсаветаў, вёскі, ня прымацаваны да здатачных пунктаў. **У Сіроцінскім раёне пляны яшчэ нават не складаліся.**

Не адрамантаваны памяшканьні для складаў. Распачаты рамонт складаў праводзіцца чэрэпашным тэмпам. **Загатоўчыя пункты забясьпечаны вагою і гірамі толькі на 55 проц.** Не пачата дэзынфэкцыя складаў, ня вылучаны фонды для прэміяваньня здатчыкаў.

У Сіроцінскім, Бешанковіцкім, Гарадоцкім раёнах на хлебазагатоўчых пунктах працуюць чужыя элемэнты, якія, зразумела, ня здольны разгарнуць бальшавіцкія тэмпы барацьбы за хлеб.

Бешанковіцкі райкалгассаюз і спажывецкае таварыства ня прыступілі да рамонту будынкаў для ссыпных пунктаў. У цэнтры раёну на складзе райкалгассаюзу ляжыць 75 тон ільнянога насеньня, якое засталося ад мінулай сяўбы. Склад трэба адрамантаваць, а насеньне ня выгружаецца. На складзе ў саўгасе Лесявічы склад загружаны леташнім збожжам, якое ня выгружаецца.

Прафарганізацыі мала што зрабілі, каб дапамагчы загатоўкам. Толькі ў апошні час акрпрафбюро паслала на раёны рабочыя брыгады, якім дадзены заданьні праверыць падрыхтоўку да загатовак. Гарадоцкі райвыканком мабілізаваў для работы 50 таварышоў з мясцовага актыву.

Агульнае ўражаньне, што раёны не падрыхтаваны да загатовак, што ім яшчэ трэба падцягнуцца.

Брыгадзір «Зьвязды» **Пракаповіч.**

Брыгада Наркамгандлю **Пасьнікаў, Наумоўскі, Фішман.**

НАЛАДЗІЦЬ МАСАВЫ ПАХОД РАБОЧЫХ НА ВЫСТАЎКУ

Варта кожнаму рабочаму і селяніну пабываць у павільёне прамысловасьці Ўсебеларускай выстаўкі. Павільён наглядна паказвае, як індустрыялізуецца Савецкая Беларусь, як пастуова расьце і мацнее наша сацыялістычная прамысловасьць.

Вось рад цікавых экспанатаў заводу «Энэргія»: абутковыя машыны, тарфяное абсталяваньне, сьвярлільныя, такарныя варштаты, камнядрабілкі, экстрактары для крухмальнай вытворчасьці.

Мы, рабочыя заводу «Энэргія», яшчэ памятаем тыя дні, калі завод толькі прыступіў да пробнага выпуску першых машын, калі былы саматужны заводзік толькі станавіўся на рэйкі буйнай мэханізаванай вытворчасьці.

Многія малаверы сьмяяліся над спробай заводу выпусьціць першы экстрактар для крухмальнага заводу «Чырвоны Бераг». «Гэтага вы ня здолееце выканаць. Такое абсталяваньне — пад сілу толькі замежным заводам».

Жыцьцё перакуліла ўсе прароцтвы малавераў.

Завод вельмі добра справіўся з вырабам складанага абсталяваньня.

На дзесятках прадпрыемстваў працуюць розныя варштаты вырабу заводу «Энэргія».

Трэба наладзіць масавы паход маладых рабочых, якія нядаўна працуюць на вытворчасьці на Ўсебеларускую выстаўку, каб яны ўбачылі, якімі магутнымі тэмпамі расьце наша прамысловасьць, як БССР выконвае пяцігадовы плян за чатыры гады.

Леў **НАВАДВОРСКІ** — рабочы «Энэргіі».

Абсьледваньне ходу падпіскі

Для абсьледваньня ходу падпіснай кампаніі ў раёнах БССР, у Віцебск, Бабруйск, Халопенічы і Бягомль выехалі брыгады з прадстаўнікоў рэдакцый газэт «Зьвязда» і «Рабочий», рабочых заводу «Энэргія» і працаўнікоў Наркамфіну.

Праверка работы раёнаў

Сакратарыят ЦВК БССР пасылае інструктарскія групы ў Аршанскую, Гомельскую і Віцебскую акругі для праверкі работы раёнаў, гарсаветаў, кіраўніцтва цэнтральных органаў, пасьля ліквідацыі акруг.

Кватэры—начскладу Чырвонай арміі

Прэзыдыум ЦВК БССР прапанаваў гарсаветам акруговых гарадоў замацаваць за начскладам гарнізонаў да 25 проц. жылых кватэр, якія аслабаняюцца, у сувязі з ліквідацыяй акруг.

Новы нам. Наркамгандлю

Прэзыдыум ЦВК БССР назначыў тав. **Нахільніцкага М. П.** намесьнікам народнага камісара гандлю БССР.

На работу ў ЦВК СССР

Рабочы заводу «Бальшавік» член ЦВК СССР тав. ШЫМЧАК камандыраваны ў Маскву для часовай работы па прыёме хадакоў у прыёмнай старшыні ЦВК Саюзу ССР.

На рабочай канфэрэнцыі Кастрычніцкага раёну

Рабочае забесьпячэньне—пад кантроль мас

Даклад наркамгандлю БССР тав. БАЛЦІНА

[illegible]

...у суткі. Вялікае значэньне ў рабочым забесьпячэньні мае агароднiна. Між тым, ёсьць факты злачынных адносін загатоўчых і каапэрацыйных арганізацый да справы загатовак і разьмеркаваньня агародніны. Вось характэрны факт. За апошнія дні ў Менску няма бульбы. Між тым, мы вывозім кожны дзень 40 вагонаў бульбы, калі Менску патрэбна [illegible]

...ляецца грамадзкае харчаваньне. Вось некалькі лічбаў. Па БССР у мінулым годзе сталоўкі адпускалі 25 тысяч абедаў у дзень, цяпер сталоўкі адпускаюць 100 тысяч абедаў у дзень. Менскія сталовыя ў мінулым годзе адпускалі 5-6 тыс. абедаў у дзень, а зараз—30 тысяч. Але якасьць абслугоўваньня сталоўкамі спажыўцоў выключна дрэнная.

Да гэтага часу не наладжана нармальнае забесьпячэньне абедамі заводаў і фабрык. Рабочыя буфэты працуюць дрэнна. Шмат часу траціцца на чаргі ля буфэтаў. Патрэбен сыстэматычны рабочы кантроль над работай сталовак і буфэтаў. Трэба наладзіць тэхніку разьмеркаваньня абедаў. Толькі тады мы даб'емся нармальнага забесьпячэньня рабочых прадуктамі.

Спрэчкі па дакладу тав. Балціна

[illegible]

...на працягу двух гадоў. Мы прымушаны канстатаваць, што ЦРК ня прымае ніякіх мер для ажыцьцяўленьня прапаноў рабочых аб паляпшэньні грамадзкага харчаваньня. Да гэтага часу сталоўкі МЦРК не задавальняюць пайшчыка. Узяць хоць-бы сталоўку № 4, яна абслугоўвае 2.000 рабочых, зьмяшчаецца-ж у ёй толькі 250 чалавек, у выніку—сталоўка ўвесь дзень біткам набіта і часта многа рабочых застаецца без абедаў.

Аналёгічныя факты недапушчальна дрэннай работы МЦРК падалі ў сваіх выступленьнях **Кузьміцкі** (Ваенвед), **Татус** (сьпіртазавод), **Асінскі** (зав. «Энэргія»), **Гальперын** (абутковая фабрыка).

Тав. **Палічанскі** (зав. «Энэргія») унёс прапанову аб стварэньні закрытых разьмеркавальнікаў. Па яго думцы, гэтае мерапрыемства бязумоўна прынесла-б вялікую карысьць у справе рабочага забесьпячэньня. Гэта пытаньне высунута нядаўна рабочымі маскоўскіх заводаў. Тав. **Палічанскі** прапануе падтрымаць ініцыятыву маскоўскіх рабочых.

Хроніка выстаўкі

[illegible]

— У хуткім часе пачынаецца практычнае дэманстраваньне ўборачных машын на ўзорных палёх выстаўкі. У першую чаргу будзе паказана заворваньне пубіну.

— За першыя дзесяць дзён работы выстаўкі з кіёскаў Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва прададзена на 260 руб. таннае сельска-гаспадарчае літаратуры. Добра разыходзіцца першае выданьне «Спадарожніка па выстаўцы».

— Пазаўчора выстаўну наведалі ангельскія журналісткі — супрацоўніцы газэт «Дэйлі Гэральд» і «Дэйлі Экспрэс».

Курсы старшынь сельсаветаў

Пры ЦВК БССР зараз працуюць двухмесячныя курсы жанчын—старшынь і сакратароў сельсаветаў на 53 чал., месячныя курсы старшынь польскіх нацсаветаў на 24 чал. і месячныя курсы для старшынь латыска-літоўскіх нацсаветаў. Курсанты знаёмяцца з сучаснымі задачамі сельсаветаў, усімі галінамі вытворчасьці, на курсах выдаецца свая насьценгазэта. Пераважная большасьць курсантаў—члены калгасаў. Прэзыдыум ЦВК абвясьціў вымову Плешчаніцкаму райвыканкому за адмову прысылаць курсантаў на курсы старшынь польскіх нацсаветаў.

Усебеларускі зьезд саюзу сувязі

20-га жніўня, а 7 гадз. увечары, у клюбе імя Падбельскага адчыніўся ўсебеларускі зьезд сувязі.

З прывітаньнем ад ЦК саюзу сувязі выступіў т. **Гурын**, ад ЦСПСБ — тав. **Аверын**, прадстаўнік падшэфнага эскадрону і інш.

Зьездам пасланы прывітальныя тэлеграмы ЦК КП(б)Б і V кангрэсу Прафінтэрну.

З дакладам аб рабоце ЦК сувязі выступіў т. **Гурын**. У спрэчках выказаліся 22 дэлегаты.

Даклад аб роспуску старога складу ЦП сувязі БССР зрабіў тав. **Аверын**, які адзначыў, што старое кіраўніцтва ня справілася са сваімі задачамі, не перабудавала сваёй работы, праводзіла права-апартуністычную практыку.

Выступаўшыя ў спрэчках былыя члены ЦП у сваіх прамовах на зьезьдзе ня прызналі сваіх памылак, а ўсямерна імкнуліся замазаць іх. Дэлегаты далі рашучы адпор прафсаюзным апартуністым. Яны падкрэсьлілі, што склад новага ЦП павінен заняцца ўзмацненьнем вытворчай работы, перабудовай ўсёй прафсаюзнай работы, узмацненьнем сацыялістычнага спаборніцтва на мясцох.

Учора зьезд заслухаў даклад т. **Борка** (намесьніка начальніка беларускага кіраўніцтва сувязі) аб гаспадарчым становішчы сувязі і выкананьні кантрольных лічбаў.

Ц.

На барацьбу з дэзарганізацыяй скуранога рынку

За апошні час назіраюцца масавыя выпадкі скупкі скураной сыравіны кулацкімі элемэнтамі вёскі. Кулакі перапрацоўваюць гэту сыравіну для перапрадажы на рынку па спэкуляцыйных цэнах, чым дэзарганізуюць скураны рынак.

У радзе месц калгасы, камуны і саўгасы, ня гледзячы на забарону Наркамгандлю, адкрываюць скураныя прадпрыемствы, на якіх разам з сялянскай аўчынай перапрацоўваюць таксама ўсе іншыя гатункі сыравіны. Работа такіх майстэрняў зрывае плянавае забесьпячэньне сыравінай дзяржаўнай і каапэрацыйнай прамысловасьці БССР.

У мэтах барацьбы з дэзарганізацыяй рынку, Наркамгандаль, сумесна з ВСНГ, выдаў спэцыяльную пастанову.

Паводле пастановы, забараняецца па БССР усякая перапрацоўка скур-сыравіны, у тым ліку і перапрацоўка сялянскай аўчыны, усім прыватным асобам, калгасам, саўгасам і камунам. Усе саматужныя прадпрыемствы па перапрацоўцы скураной сыравіны павінны быць зачынены.

Перапрацоўка сялянскай аўчыны дапускаецца арцелямі, аб'яднанымі ў сыстэму Белсампрамсаюзу ў 38 раёнах БССР згодна асобнаму сьпісу.

Справачнік пайшчыка МЦРК

— З 23-га жніўня МЦРК будзе адпускаць па 5 яец на кожнае дзіця.

— Па дзіцячых кніжках дзецям да 8 год будзе адпускацца 200 грам сушаных чорных ягад.

— Усе талёны, выданыя МЦРК на мужчынскія і жаночыя паліто і абутак, на атрыманьне прымусаў, сапраўдны да 1-га верасьня.

Рэалізацыя пазыкі па Менску

Рэалізацыя пазыкі «Пяцігодка — за чатыры гады» па г. Менску дапа на 20 жніўня 1.525.000 руб. — 55 проц. кантрольнага заданьня.

Арганізаваць групы беднаты пры ўсіх сельсаветах

Прэзыдыум ЦВК БССР заслухаў даклад аб становішчы работы сярод батрацтва і беднаты. Паводле апошніх вестак, батракоў і батрачак па БССР налічваецца звыш 78.000 чалавек, з іх у калгасы ўцягнута 24.600, заключаны дагаворы на 4.100 чалавек. У большасьці сельсаветаў арганізаваны групы беднаты, але ёсьць рад саветаў, дзе групы беднаты не арганізаваны (Цярахаўскі, Лупалаўскі, Чэрыкаўскі, Караліскі раёны).

Прэзыдыум ЦВК даручыў усім райвыканкомам у месячны тэрмін праверыць, як выконваюцца дырэктывы аб рабоце сярод батракоў і груп беднаты. Райвыканкомам прапанавана арганізаваць батрацка-бядняцкія групы пры ўсіх сельсаветах, зьвярнуць асаблівую ўвагу на поўную ліквідацыю няпісьменнасьці сярод батрацтва.

Сэкцыі па рабоце на вёсцы пры Гарсаветах

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў, у мэтах узмацненьня работы на раёнах, арганізаваць пры Гарсаветах сэкцыі па рабоце на вёсцы.

ЗА ДЗЕНЬ

— Цэнтральнае праўленьне с.-г. рабочых адпусьціла 7.000 руб. **для культурнай работы сярод батракоў.**

— Саюз друкароў паслаў у **вышэйшую школу прафруху ЎсеЦСПС** рабочых друкарні т. т. Крыцкага і Левіна.

— Гэтымі днямі на Ўсебеларускую выстаўку прыяжджаюць рабочыя барысаўскай друкарні. У клюбе друкароў будзе праведзены вечар сустрэчы менскіх рабочых з барысаўскімі.

— Наркамахovы здароўя адпусьціў 12.000 руб. на перакваліфікацыю 300 санітарак.

— У Менску адкрываецца **яўрэйскі аўтатэхнікум,** разьлічаны на 60 студэнтаў.

— Пачаўся прыём заяў у **вячэрнія школы ўзвышанага тыпу.** Заявы будуць прымацца да 5 верасьня. Заняткі пачнуцца 15 верасьня.

— У сярэдзіне верасьня ў Менску адбудзецца **сустрэча па футболе паміж** менскімі і маскоўскімі фізкультурнікамі.

БДУ. 23-га жніўня а 7 гадз. ўвечары ў памяшканьні мясцкому адбудзецца агульны **адкрыты сход ячэйкі КП(б)Б навуковых і тэхнічных працаўнікоў БДУ.**

Бюро ячэйкі.

26-га жніўня а 7 гадз. ўвечары, у памяшканьні Кастрычніцкага райкому МОПР'у адбудзецца пашыранае пасяджэньне **прэзыдыуму РК МОПР'у.** Члены прэзыдыуму і райкому павінны зьявіцца пунктуальна ў вызначаны тэрмін.

ПАПРАЎКА

У паведамленьні Кастрычніцкага РК КП(б)Б, зьмешчаным ва ўчарайшым нумары «Зьвязды» пра нараду сакратароў ячэек, укралася памылка. Надрукавана: «Кастрычніцкі РК КП(б)Б склікае 22 жніўня... і г. д.» павінна быць: «Кастрычніцкі РК КП(б)Б склікае 24 жніўня... і г. д.»

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

Даводзіцца да ведама **студэнтаў вячэрняга рабочага унівэрсытэту,** што з 22 да 25 жніўня ад 5 да 10 гадз. увечары ў канцылярыі вячэрняга рабочага ўнівэрсытэту (фізычны інстытут БДУ) будзе перарэгістрацыя ўсіх студэнтаў. Яўка ўсіх студэнтаў абавязкова. Тыя, хто ня зьявяцца, будуць лічыцца мэханічна выбыўшымі з ліку студэнтаў ВРУ.

— Клюб навуковых працаўнікоў, пасьля летняга перапынку, адкрыты штодзенна з 6 гадз. увечары.

— БДУ. 24 жніўня а 7 гадз. увеч. **у фізычнай аўдыторыі пэдфаку адбудзецца агульны сход навуковых працаўнікоў пэдфаку БДУ.** Парадак дня: **аб арганізацыі новага навучальнага году.**

— Дзенны рабфак БДУ. Іспыты паступаючых на ўсе курсы рабфаку пачнуцца 23 жніўня а 9 гадз. раніцы. Яўка паступаючых абавязкова. Асабістыя паведамленьні аб яўцы на іспыты пасылацца ня будуць.

Да ўвагі прац. БДУ. МК БДУ гэтым паведамляе, што 20, 21, 22, 23, 24 жніўня 1930 г. абвешчаны днямі індустрыялізацыі.

Усе працаўнікі БДУ павінны зьбірацца каля мясцкому БДУ для адпраўкі на працу. Кожны працаўнік прыходзіць у адзін з вышэйпамянёных выхадных дзён а 7 гадзіне раніцы.

Кастрычніцкі РК КП(б)Б склікае 24-га жніўня а 7 гадз. увеч., у клюбе імя Леніна (пас. вакзал) **нараду сакратароў ячэек, арганізатараў сэктароў партвучобы і сэктараў масавай працы.** Парадак дня: 1) аб сетцы масавай партасьветы на 1930-31 навуч. год; 2) аб ходзе прапрацоўкі пастаноў XVI зьезду ЎсеКП(б) і XIII зьезду КП(б)Б; 3) аб справаздачна - перавыбарчай кампаніі дэлегацкіх сходаў; 4) аб камплектаваньні вячэрняга рабочага унівэрсытэту і камвузу; 5) аб ходзе падпіскі на пазыку «Пяцігодка — за чатыры гады».

Яўка вышэйпаказаных таварышоў абавязкова і без спазьненьняў.

23-га жніўня, а 7 гадз. увеч., у зал. б. Мен. АК КП(б)Б (3-ці паверх) склікаецца **нарада сакратароў партколектываў і ячэек КП(б)Б** па пытаньні аб правядзеньні **месячніку самаправеркі беларусізацыі.** Апрача сакратароў ячэек, на нараду выклікаюцца наступныя таварышы: **Мітлін** (рэдакцыя «Зьвязда»), **Шастакоў** (Дзяржплян), **Кучынскі** (рэд. «Савецкая Беларусь»), **Платун** (НКА), **Дварэцкі** (ЦК працасьветы), **Ігнатоўскі, Казак і Бялуга** (БАН), **Красьнеўскі** («Зьвязда»), **Шпілеўскі** (БАН), **Савіч і Аўчыньнікаў** (Камвуз), **Шмідт** (Рэдакцыя «Бел. Вёска»), **Бучукас і Некрашэвіч** (БДВ), **Канакоцін, Танхілевіч, Гаруновіч, Белашэўскі, Лябадаеў, Модэль** (ЦК КП(б)Б), **Масюко** (НКЗ БССР), **Гурскі** (НКА), **Табай...** (ВСНГ), **Мэрэнгоф** (Наркамгандлю), **Жылуновіч** (БАН), **Фрыдман і Бэнэк** (СНК), **Хацкевіч і Мікуліч** (ЦВК), **Яцкевіч** (Галоўшос), **Галкін** (Белдзяржкіно), **Цэнцыпэр** (НКАХ), **Файнгауз** (ЦП мэдсанпрацы), **Рычкоў** (ЦП Асьветы), **Самуцін** (рэд. «Чыр. Зьмена»), **Папоў** (рэд. «Зьвязда»), **Галавач** (БелАПП), **Кобец** (рэд. «Рабочий»), **Абрамсон** (Наркамгандлю), **Спэктар** (СНК), **Анодзін** (Палітэхнікум), **Чарнабродаў** (НКА), **Калмык** (ЦК МОПР'у), **Шындлер** (Дзяржплян), **Папова** (ЦП працмастацтва), **Ізраіліт** (Лесбел), **Палякоў** (Белгандлю), **Акуліч** (Белпэдтэхнікум), **Валабрынскі** (БНВ), **Голдбэрг** (СНК), **Мяжэвіч** (рэд. «Зьвязда»), **Цывунчык** (Камвуз), **Бялуга** (НКА), **Гальбрайх** (інспэктар НКА), **Гніпякевіч** (НК працы), **Матусаў** (Белдзяржкіно), **Скараход** (ВСНГБ), **Балцін** (Наркамгандлю) і **Шчацько** (Дзяржстрах).

Запрашаюцца прадстаўнікі газэт. Яўка сакратароў ячэек і памянёных таварышоў абавязкова.

Фрунзаўскі РК КП(б)Б.

Час. вык. абав. адказ. рэдактара А. МІТЛІН.

У нядзелю, 24-га жніўня, а 7 гадз. увечары

адбудзецца

АБ'ЯДНАНАЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ прэзыдыуму ЦК МОПР'у

Кастрычніцкага і Фрунзаўскага райкомаў МОПР'у

У парадку дня:

1. **Удзел МОПР'у ў хлебанарыхтоўках.**
2. **Аб ходзе перавыбарчай кампаніі ў Менску (інфармацыя райкомаў МОПР'у).**
3. **Умацаваньне райкомаў МОПР'у**
4. **Бягучыя справы.**

Яўка ўсіх членаў прэзыдыуму ЦК і райкомаў МОПР'у абавязкова. Сакратар ЦК МОПР'у БССР **КАЛМЫК.**

Да ўсіх жонак рабочых і хатніх гаспадынь Фрунзаўскага раёну.

24 жніўня Фрунзаўскім РК КП(б)Б арганізуецца

грамадзкая дапамога калгасам і саўгасам прыгараднага сельсавету па выбарцы бульбы для гораду.

Збор усіх жонак рабочых і хатніх гаспадынь, жадаючых прыняць удзел у гэтай рабоце, 24 жніўня, а 8 гадз. раніцы каля Фрунзаўскага РК КП(б)Б (вул. Энгельса, 28).

Фрунзаўскі РК таксама запрашае прыняць удзел у гэтай рабоце работніц і служачых, у якіх саўпадае ў гэты дзень—дзень адпачынку, у першую чаргу дэлегатак, камуністак і камсамолак.

У часе працы ўсе рабочыя будуць забясьпечаны харчаваньнем за лік саўгасаў і калгасаў.

Фрунзаўскі РК КП(б)Б.

Беларускі Дзяржаўны Вандроўны Тэатр
пад кір. **Галубка.**

АБВЯШЧАЕ **КОНКУРС** на прыём 5 актораў супрацоўнікаў (мужчын).

Конкурсныя іспыты адбудуцца ў Доме Селяніна **1-га верасьня** а 11 гадз. раніцы.
Праезд і пражыцьцё ў часе іспытаў за ўласны кошт.
Аплата прынятых па кваліфікацыі.
Для іспытаў неабходна падрыхтаваць верш, байку і лёпеў.
Паступаючыя павінны мець адукацыю сярэднюю, у асобных выпадках—ніжэйшую. Неабходны даведкі аб сацыяльным становішчы.
Прыём заяў у Доме Селяніна штодзенна з 12 да 1 гадз. дня.

СКОРА!
ЗЭЛІМХАН

Кіно-тэатр „Культура"	Лепшая камэдыя ў 7 частках **МАЛПАВЫ ТЭАТР** У галоўнай ролі вядомы сусьветны комік **СІД ЧАПЛІН**. Пачатак роўна а 7 гадз. Каса—ад 5 гадз.
КІНО Інтэрнацыянал	Новы мастацкі фільм вытворчасьці «СОВКИНО» **ФРЫЦ БАУЭР** Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. Каса—ад 5 гадз.
КІНО „Пралетары"	**2-гі тыдзень 2-гі** выключны мастацкі фільм **САЛАМБА** Гістарычная трагэдыя ў 7 частках. Пачатак 1 сэансу 7 г. Каса—адчынена ад 5 г.
КІНО Сад	МАСТАЦКІ ФІЛЬМ **З Л О Д З Е Й** драма ў 6 част. толькі 2 сэансы Пачатак 1-га сэансу а 9 г. веч. Каса адкрыта з 6 гадз.
КІНО „Спартак" Ад аўторка 19 жніўня	НЯМЕЦКІ БАЯВІК **Жыцьцё за Жыцьцё** Драма ў 10 частках. УВАГА! з прычыны працяжнасьці карціны, пачатак сэансаў —6 г. 30 м., 8 г. 30 м., 11 г. 45 м. КАСА АДКРЫТА з 5 гадз.

КУРСЫ АРУ
На 1930-31 нав. год **Рэсп. Бюро АРУ** адкрывае 8-месячныя **КУРСЫ для перападрыхтоўкі бухгальтароў, рахункаводаў і статыстыкаў.**
На курсы прымаюцца выключна члены АРУ па камандыроўках устаноў.
Сьпісы камандыруемых павінны быць прадстаўлены **не пазьней 5-га верасьня.**
Падрабязныя даведкі і анкеты выдаюцца ў канцылярыі АРУ (Савецкая, 65) ад 6 да 8 гадз. веч. штодзенна, акрамя 1-га дня пяцідзёнкі.

Летні тэатр саду „ПРАФІНТЭРН"
У суботу, 23-га і нядзелю 24-га жніўня
апошнія 2 канцэрты
для членаў прафсаюзаў
ЛЕНІНГРАДЗКАГА АНСАМБЛЮ
з удзелам заслужаных артыстых Рэспублікі
П. П. ГАЙДЭБУРАВА і М. Ф. СКАРСКАЙ.
Артыстага эстрады **М. А. ДАБРЫНІНА.** Артыстка балету **З. І. БАРАДЗІНОЙ.**
Артыстага акадэм. опэры **Б. Д. ПЭН.** Піяністкі-вольн. мастак **Т. П. ЯРМОЛІНАЙ.**
Па адноўленай праграме.
Канфэрансье—**Марк ДАБРЫНІН.**
Білеты прадаюцца ў рабочай касе з 12 да 2 і з 4 да 6, і ў касе тэатру з 5 г. веч.

ЕДЗЕ ЛАНГО??? **ЦЫРК** ЕДЗЕ ЛАНГО???
Пад кіраўніцтвам **І. Л. СТРАШЭВІЧА**
У суботу, 23 жніўня
— ДАНА БУДЗЕ —
ВЯЛІКАЕ РОЗНАСТАЙНАЕ ЗРЭЛІШЧА
БУКЕТ АРТЫСТЫЧНАГА МАСТАЦТВА
Выступаюць усе лепшыя сілы.
Шмат цікавых №№ і атракцыёнаў.
Канфэрансье **Е. А. Яўгенеў**
Пачатак а 8 г. 30 м.
Адказны кіраўнік **І. СТРАШЭВІЧ.**
Заўтра, 24 жніўня **РАНІШНІК** для дзяцей
Цэны ад 40 к.

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
Вышла з друку і паступіла ў продаж у кнігарні БДВ і кіёсках павільёну друку на 1-й Усебеларускай выстаўцы:
„САВЕЦКАЯ МЭЛІЯРАЦЫЯ" Рэзультаты 5-гадовых мэліярацыйных работ у басэйне ракі Арэсы на Палесьсі БССР. **ІЛЮСТРАЦЫЙНЫ АЛЬБОМ.**
Стар. 64. Цана 6 руб.
ФОТА-ЗДЫМКІ (КАРТКІ) **УСІХ ПАВІЛЬЁНАЎ ВЫСТАЎКІ.**
Цана 10 кап.

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА.
Да ведама школ, райінспэктуры, гарінспэктароў і кнігагандлёвых арганізацый.
Вышлі з друку, паступілі ў продаж і рассылаюцца па заяўках:
ПРАГРАМЫ і мэтадычныя запіскі па прыродазнаўстве і хэміі.
Для II канцэнтру сямігадовай савецкай палітэхнічнай школы. Стар. 40. Цана 35 кап.
ДЭТАЛІЗАВАНЫЯ ПРАГРАМЫ для I і II груп 4-х і 7-гадовай савецкай палітэхнічнай школы. **(Вясновы адменьнік).** Стар. 29. Цана 12 кап.

МЕНСКІ ДАШКОЛЬНЫ ТЭХНІКУМ
абвяшчае, што прыём заяў на беларускае, яўрэйскае і польскае аддзяленьні тэхнікуму, а таксама і на другі курс працягнуты **да 1-га верасьня.**
Умовы для паступленьня аднолькавыя з іншымі пэдагагічнымі тэхнікумамі.
Заявы прымаюцца ў канцылярыі тэхнікуму: Менск, Савецкая, 144.
Дырэктар тэхнікуму **Ошарава.**

Даводзіцца да ведама студэнтаў II-га і III-га курсу
Магілеўскага Зямляўпарадчага Тэхнікуму,
якія працуюць на вытворчай практыцы па акругах,
што заняткі на II-м курсе пачнуцца 20 верасьня, а на III-м курсе—15-га студзеня 1931 г.
Тэрмін сканчэньня працы для II-га курсу—1-га верасьня,
А З 1 ПА 20 ВЕРАСЬНЯ КАРЫСТАЮЦЦА АДПАЧЫНКАМ.
Студэнты III-га курсу, якім прызначана трымаць залікі ўвосень, павінны зьявіцца ў Тэхнікум **да 5-га верасьня г. г.**
Заг. навуч. часткі **МАЦЬВЕЕНКА.**

Прапануецца ўсім студэнтам II курсу
Беларускага Хэміка-Тэхналёгічнага Інстытуту
(былы Хэмфак пры БДУ)
зьявіцца не пазьней 28 жніўня ў Менск.
28 жніўня г. г. а 6 гадз. вечару адбудзецца
СХОД СТУДЭНТАЎ
па пытаньні вытворчага навучаньня.
Яўка ўсіх студэнтаў абавязкова.
Дырэктар Беларускага Хэміка-Тэхналёгічнага Інстытуту **КУНІЦА.**

Бабруйск!
Індустрыяльна-Дрэваапрацоўчы Тэхнікум
паведамляе, што **прыём заяў** на першы курс тэхнікуму **працягнут да 15-га верасьня.**
ЗАНЯТКІ ПАЧНУЦЦА 1-ГА КАСТРЫЧНІКА
Правілы прыёму ў тэхнікум, згодна правіл, зьмешчаных у даведніку НКА на 1930/31 нав. год. Заявы падаваць на імя Тэхнікуму ў Бабруйскі Гарадзкі Інспэктарыят Нарасьветы.
Дырэктар Тэхнікуму **Штыцко.**

ПАПРАЎКА.
У АБВЕСТЦЫ
Віцебскага Дзяржаўнага Палітэхнікуму,
надрукаванай у № 185 «Зьвязды», памылкова надрукавана **«заявы падаюцца да 15 жніўня»**
ТРЭБА ЧЫТАЦЬ: **„Заявы падаюцца да 1 жніўня"**

Галоўнае кіраўніцтва шосавых і грунтавых дарог і аўтатранспарту БССР
паведамляе, што ў 1930-31 навуч. годзе ў г. Менску
АДКРЫВАЕЦЦА АЎТАТЭХНІКУМ
тэрмінам навучаньня $2\frac{1}{2}$ гады.
Тэхнікум рыхтуе тэхнікаў па аўта-эксплёатацыі.
Прымаюцца асобы, скончыўшыя сямігодкі або вячэрнюю школу павышанага тыпу.
Прыём заяў праводзіцца з **20 жніўня па 1-га верасьня** ў памяшканьні 7-ай школы (Камсамольская вул. д. № 40).
Прыём на агульных падставах, устаноўленых НКАсьветы для тэхнікаў.
Выкладаньне на яўрэйскай мове.
Частка слухачоў будзе забясьпечана стыпэндыяй.
Галоўдартранс БССР.

УМОВЫ ПРЫЁМУ ў Магілеўскі Пэдагагічны Інстытут.
Пры Інстытуце маюцца два аддзяленьні: 1) грамадзка-эканамічнае, 2) літаратурна-лінгвістычнае.
Бяз іспытаў прымаюцца на абодва аддзяленьні асобы, якія скончылі: рабфакі, рабочыя унівэрсытэты, курсы па падрыхтоўцы ў ВНУ, прафшколы і ФЗУ на базе 7-годкі, пэдтэхнікумы (пасьля 2-гадовай пэдагагічнай працы), 9-гадовыя школы (выпускі 1928-29 і 1929-30 г. г.), агульнаадукацыйныя 2 гадовыя курсы на базе 7-годкі і курсы беларусазнаўства.
Вызваляюцца ад іспытаў акрамя грамадазнаўства ўсе скончыўшыя былыя настаўніцкія сэмінары, былыя настаўніцкія інстытуты, 8 клясаў гімназіі, рэальныя і камэрцыйныя вучылішчы.
Усе іншыя асобы павінны трымаць іспыты за курс пэдагагічнага тэхнікуму.
Узрост паступаючых ад 17 да 35 год.
Большая частка студэнтаў будзе забясьпечана стыпэндыяй і інтэрнатам.
Прыём заяў канчаецца 10 верасьня.
Іспыты пачнуцца з 20 верасьня.
Пачатак заняткаў з 1-га кастрычніка.

МЯНЯЮ кватэру з 2-х пакояў у Гомелі ў цэнтры на кватэру ў **Менску.** Пажадана ў Ляхаўскім раёне. Адрас: 3-я Пекерта, 11/35, Пекер, з 5—7 г. ув.

Згубленыя і ўкрадзеныя дакумэнты

лічыць несапраўднымі:

Чл. біл. саюзу працасьветы Рубін М. І. 1999

Парт. біл., выд. Бабр. АК КП(б)Б, вайск. біл., выд. Глуск РВК на імя Расоўскага І. Ц. 2000-2001

Партыз. пасьведч. Гейсіка Д. С., выд. Самахвал. РВК 2002

Чл. біл. саюзу гарбароў № 141814 Ржэчыцкага С. М. 2003

Залік. кн. № 632 Пятровіча Я. А., выд. пэдфакам БДУ 2004

Багажны квіт Аглінскай Л. А., выд. тав. ст. Краснадар 2005

Чл. біл. саюзу чыгуначн. Кавецкага К. О. 2006

Бірж. карт. Маркевіч Я. Э., выд. Мен. бірж. працы 2007

Бірж. тал. Мінько В. Я., выд. Мен. біржай працы 2008

Парт. біл. № 0815460 Сакольскага І. Я., выд. Мен. АК КП(б)Б 2009

Прац. сьпіс Наўмоўцава С. М., выд. Дзяржплянам БССР 2010

Чл. біл. саюзу СГЛР Дамброўскай А. М. 2011

2 вуч.-конск. кн. Вільчынскага А. А., выд. Мен. ваенкаматам, даведка на права язды па горадзе, выд. Мен. міліцыяй на імя Вільчынскага А. А. 2012-2014

Даведка аб нарадж. дзіцяці Розэнблюм Б., выд. Мен. ЦРД 2015

Парт. біл., выд. Мен. АК КП(б)Б, чл. біл. саюзу працасьветы на імя Кудзіна К. П. 2016-2017

Чл. біл. саюзу СГЛР Гарэльчыка С. Я. 2018

Вайск. пасьведч. Наумчыка С. К., выд. Мен. ваенкаматам 2019

Вайск. біл., выд. Мен. ваенкаматам, вайск. пасьведч., выд. штадывам 2 Бел. д. на імя Шарамовіча М. Ю. 2020-2021

Чл. біл. саюзу харчавікоў № 2112 Давідавай Р. Х. 2022

Асабов. пасьведч. Пінязік В. С., выд. к-рай сл. цягі ст. Менск МББ чыг. 2023

Вайск. біл. Класкоўскага О. Ф., выд. Заслаўск. РВК 2024

Мэтр. вып. Гантмана М. Р., выд. Мен. ЗАГС'ам 2025

Пашп. Рубіновіча Р.-Бі І.-М., выд. Мен. міліцыяй 2026

Паявая кн. Камлюка М. С., выд. Міхаўск. спаж. т-вам 2027

Каап. кн. Гальперына Н. Б., выд. Мен. прыг. спаж. т-вам «Земляроб» 2028

Вуч.-конск. кн. Карповіча І. А. 2029

Мэтр. вып. Баравік М. Л., выд. Мен. ЗАГС'ам 2030

Каап. кн. Чэмко П. С., выд. Мен. прыг. спаж. т-вам «Земляроб» 2031

Пасьведч. аб скасав. шлюбу Камінскай М. С., выд. Мен. ЗАГС'ам 2032

Мэтр. вып. Камінскай Ж. П., выд. Мен. ЗАГС'ам 2033

Друкарня газ. «Зьвязда», Менск.

Менск. Галоўлітбел 337.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2